

Keskeiset tulokset Kouluterveyskyselystä, TEAvisarin tiedonkeruusta ja OPA-tiedonkeruusta

Hyvinvointiareena 23.9.2021 klo 10.45–12.00

Kehittämispäällikkö Jenni Helenius, projektipäällikkö Kirsi Wiss, ylilääkäri Marke Hietanen-Peltola

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Esityksen teemat

1. Kouluterveyskyselyyn, TEAviisarin ja OPA-tiedonkeruun esittely
2. Osallisuus ja koulun toimintakulttuuri
3. Kiusaaminen, väkivalta ja seksuaalinen häirintä
4. Mielensterveys ja korona-aika
5. Elintavat ja terveys

Kouluterveyskysely

Kokonaistutkimus joka toinen vuosi: seurantatietoa 10-20 -vuotiaiden terveydestä ja hyvinvoinnista (alk.1996)

- Opettajan ohjaama luokkakysely, lapset ja nuoret vastaavat nimettömästi.
  - Perusopetuksen 4.–5. ja 8.–9. vuosiluokkien oppilaat
  - lukion ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat.
- Ikätasoinen lomake suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, venäjäksi, pohjois-saameksi ja selkokielellä.
- Vuonna 2021 kyselyyn vastasi yhteensä **264 878** lasta ja nuorta. Vastaajien lukumäärä (n) ja kattavuus (%) kouluasteittain:
  - perusopetuksen 4. ja 5. luokat n=104 082 (83 %)
  - perusopetuksen 8. ja 9. luokat n=91 560 (75 %)
  - lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat n=47 383 (71 %)
  - ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat n=21 853 (32 %).
- Tulokset: thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset
  - 17.9. 2021 on julkaistu valtakunnalliset ja alueelliset tulokset. Koulukohtaiset tulokset julkaistaan joulukuussa 2021.

Tulosten hyödyntäminen

Oppilaitokset: kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisessä, opiskeluhuoltotyössä, terveystiedon opetuksessa.

Kunnat: hyvinvointijohtaminen (esim. hyvinvointistrategia, lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma, tai lastensuojelusuunnitelma).

Valtakunnan tasolla mm. politiikkaohjelmien ja lakien toimeenpanon seuranta ja arviointi.

Opiskeluhoitopalvelujen seuranta (OPA)

- Ensimmäinen tiedonkeruu kaikille perusopetuksen opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisille syksyllä 2020
  - Pilotit kuraattoreille ja psykologeille 2018 perusasteelle ja 2019 toiselle asteelle
  - Kouluterveydenhuollon tietoa saatu aiemmin Valtakunnallisista neuvola ja kouluterveydenhuolto –selvityksistä (2012, 2016-2017, 2021)
  - Ammattilaisten yhteystiedot kerättiin TEA-tiedonkeruun yhteydessä kouluilta
- Vastausprosentti 30 %, 845 ammattilaista (322 th, 295 kuraattoria, 171 psykologia, 57 lääkäriä)
- Saadaan tietoa
  - opiskeluhoitopalvelujen järjestämisestä,
  - työn edellytyksistä (ml. resurssit, osaaminen),
  - työkäytänteistä ja -muodoista,
  - työajan käytöstä eri tehtäviin (esim. yksilö- ja yhteistyö) ja
  - yhteistyöstä koulun sisällä ja koulun ulkopuolelle
- Seuraava seuranta keväällä 2022 sekä perus- että toiselle asteelle
- Tietoa tarvitaan palvelujen kehittämiseen alueellisesti ja kansallisesti ja esim. SOTE-uudistuksessa tapahtuvien palvelujen järjestämiseen liittyvien muutosten seurantaan

Terveyden edistämisen vertailutietojärjestelmä = TEAviisari

- Valmiiksi tulkittua tietoa kuntien/koulujen/oppilaitosten hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyöstä
- Kehitetty erityisesti toiminnan arvioinnin, kehittämisen ja johtamisen tueksi
- Kattaa seitsemän toimialaa
- Tiedot kuvaavat työn johtamista, koordinaatiota, resursseja ja toimeenpanoa

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kouluissa ja oppilaitoksissa

- THL:n ja Opetushallituksen tiedonkeruut kahden vuoden välein hyvinvoinnin, terveyden ja yhteisöllisen toimintakulttuurin edistämistoiminnasta
-> raportointi TEAviisarissa
- Tiedonkeruu osoitetaan koulun/oppilaitoksen rehtorille/johtajalle ja vastaamista toivotaan yhdessä opiskeluhuoltoryhmän kanssa

Peruskoulut

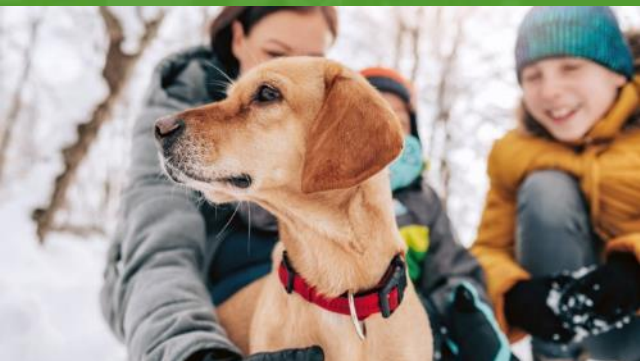
2009: 1803 (63 %) koulua
2011: 2078 (73 %) koulua
2013: 2023 (74 %) koulua
2015: 2013 (80 %) koulua
2017: 2073 (88 %) koulua
2019: 2056 (91 %) koulua

Lukiot

Esitutkimus 2008
2012: 343 (86 %) lukiota
2014: 323 (82 %) lukiota
2016: 335 (90 %) lukiota
2018: 343 (94 %) lukiota
2020: 345 (95 %) lukiota

Ammatillinen perustutkintokoulutus

Esitutkimus 2008
2012: 158 (92 %) ammatillista oppilaitosta
2014: 133 (90 %) ammatillista oppilaitosta
2016: 317 (90 %) toimipistettä
2018: 303 (76 %) toimipistettä
2020: 336 (96 %) toimipistettä

Osallisuus ja koulun toimintakulttuuri

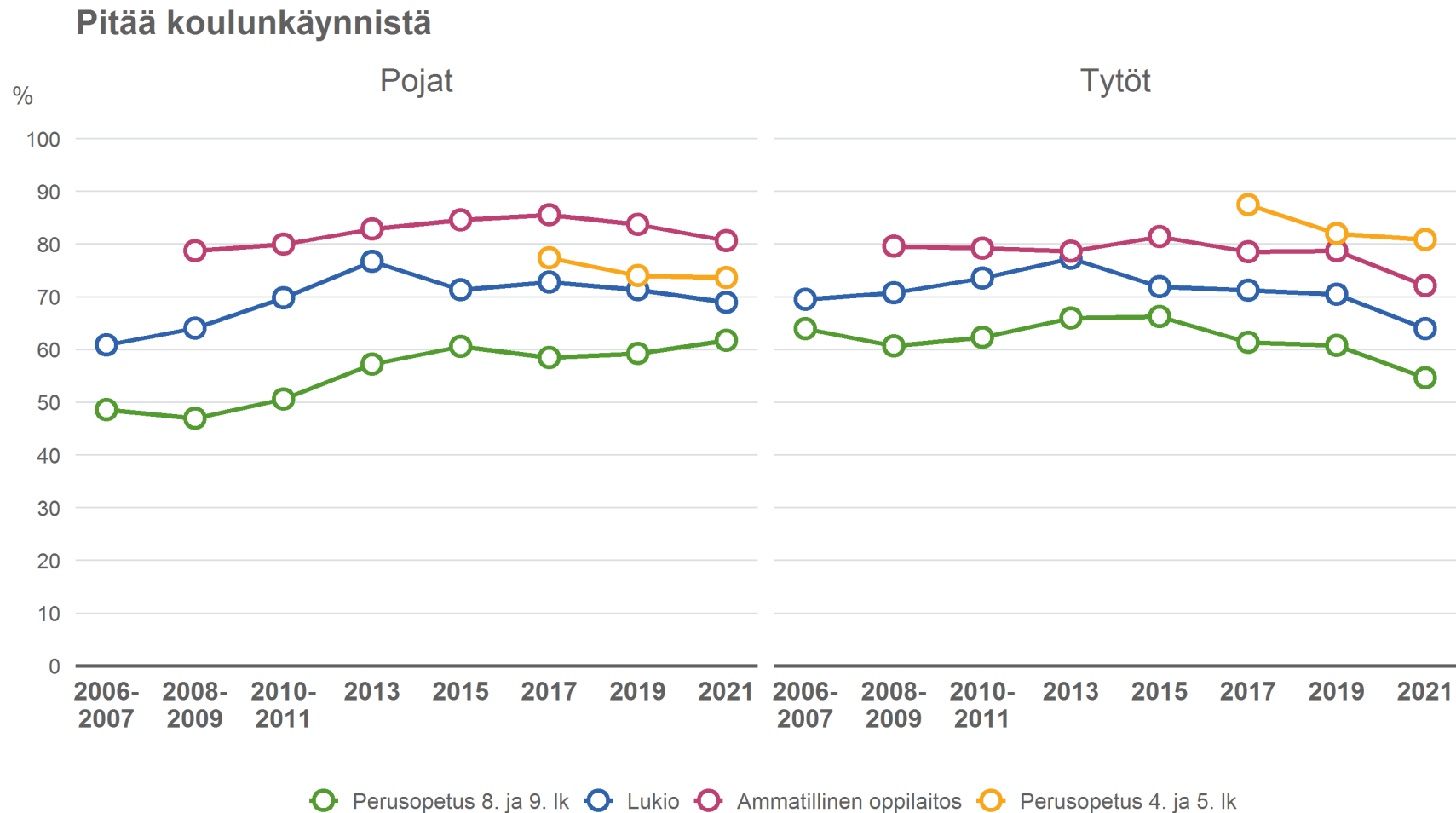

Lyhyesti osallisuudesta ja koulun toimintakulttuurista

- KTK: Oppilaiden ja opiskelijoiden kokemus opettajilta saadusta välittävästä ja oikeudenmukaisesta kohtelusta on yleistynyt edelleen.
- KTK: Oppilaiden mahdollisuudet vaikuttaa koulussa asioiden suunnitteluun ovat vähentyneet koronavaiheen aikana.
- TEA: Oppilaat ja opiskelijat osallistuvat laajasti koulun ja oppilaitoksen toimintojen suunnitteluun, järjestämiseen ja arviointiin.
- OPA: Terveystenhoitajat, kuraattorit ja psykologit olivat vahvasti mukana koulun opiskeluhuoltoryhmän työssä.

Pitää koulunkäynnistä (%)

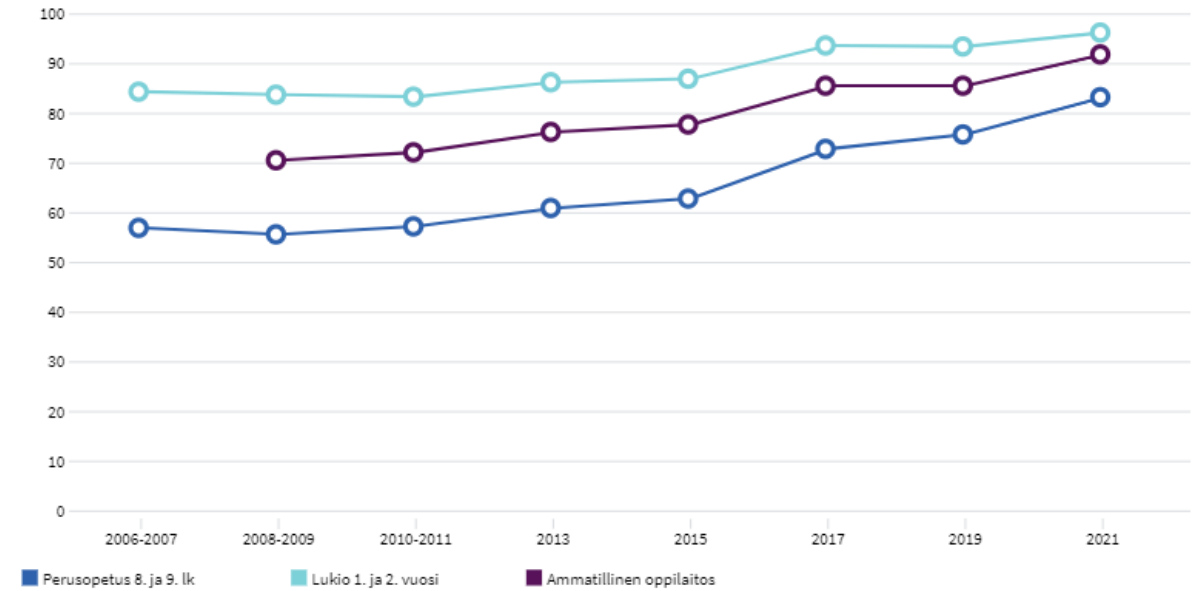

Luokassa tai ryhmässä hyvä työrauha (%)

Tytöt

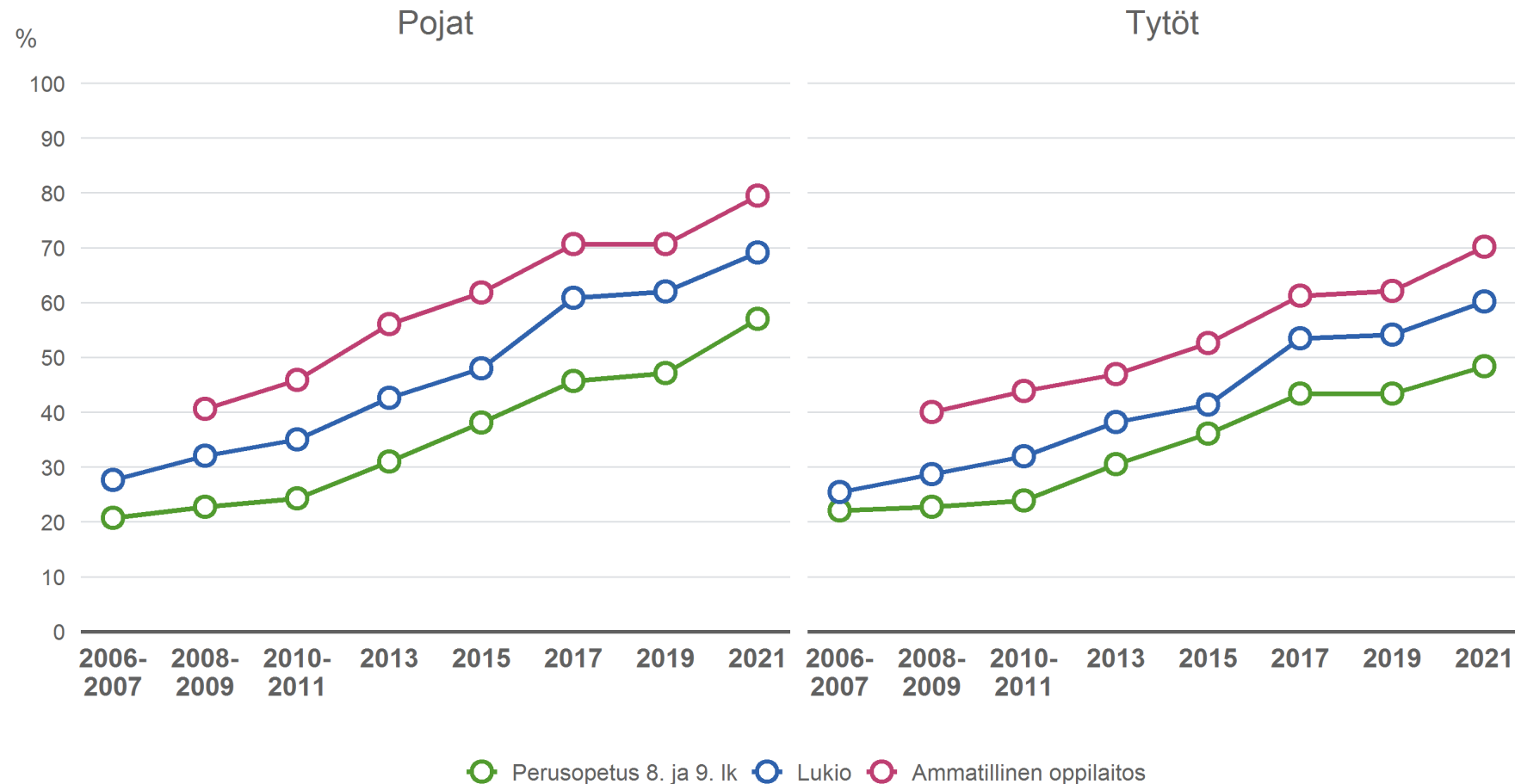

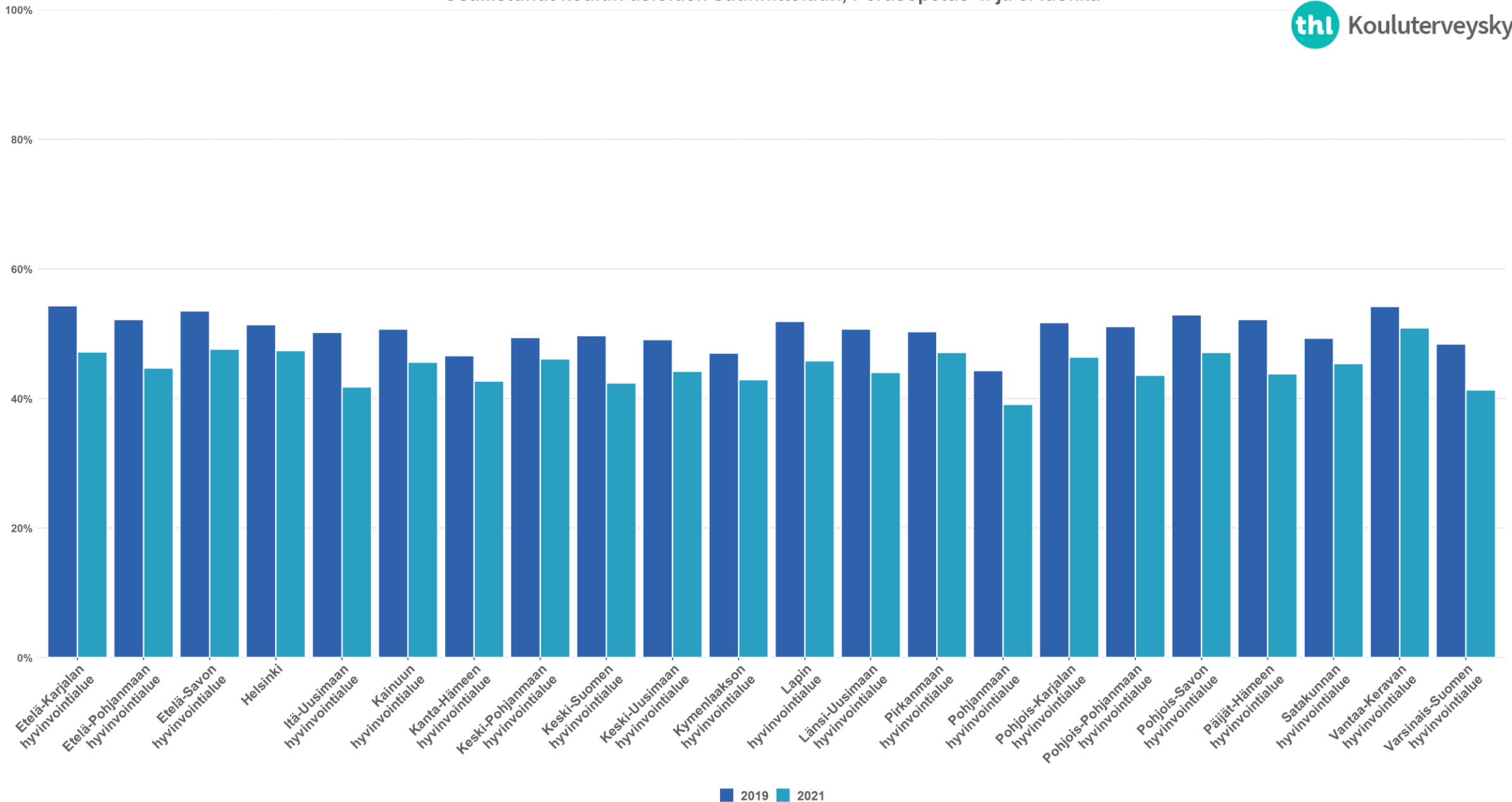
Pojat

Opettajalta saatu välittävä ja oikeudenmukainen kohtelu (%)

Opettajalta saatu välittävä ja oikeudenmukainen kohtelu

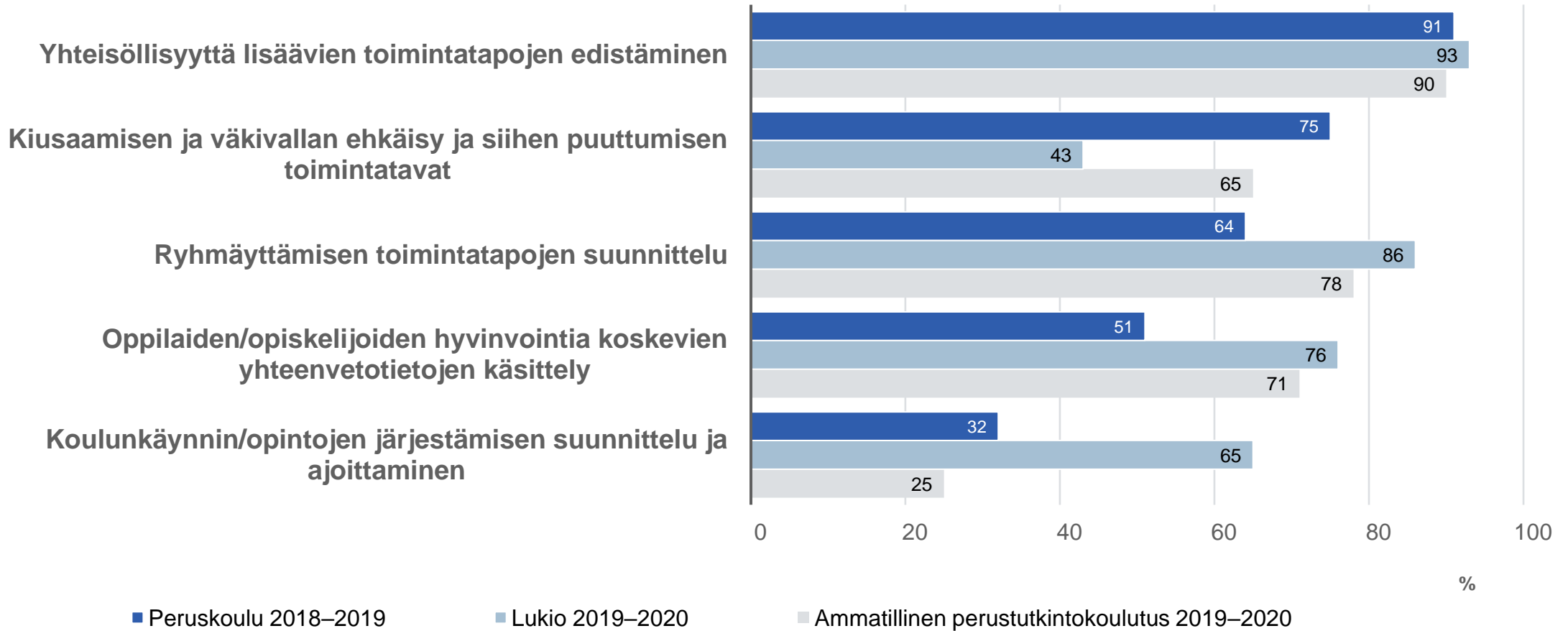

■ 2019 ■ 2021

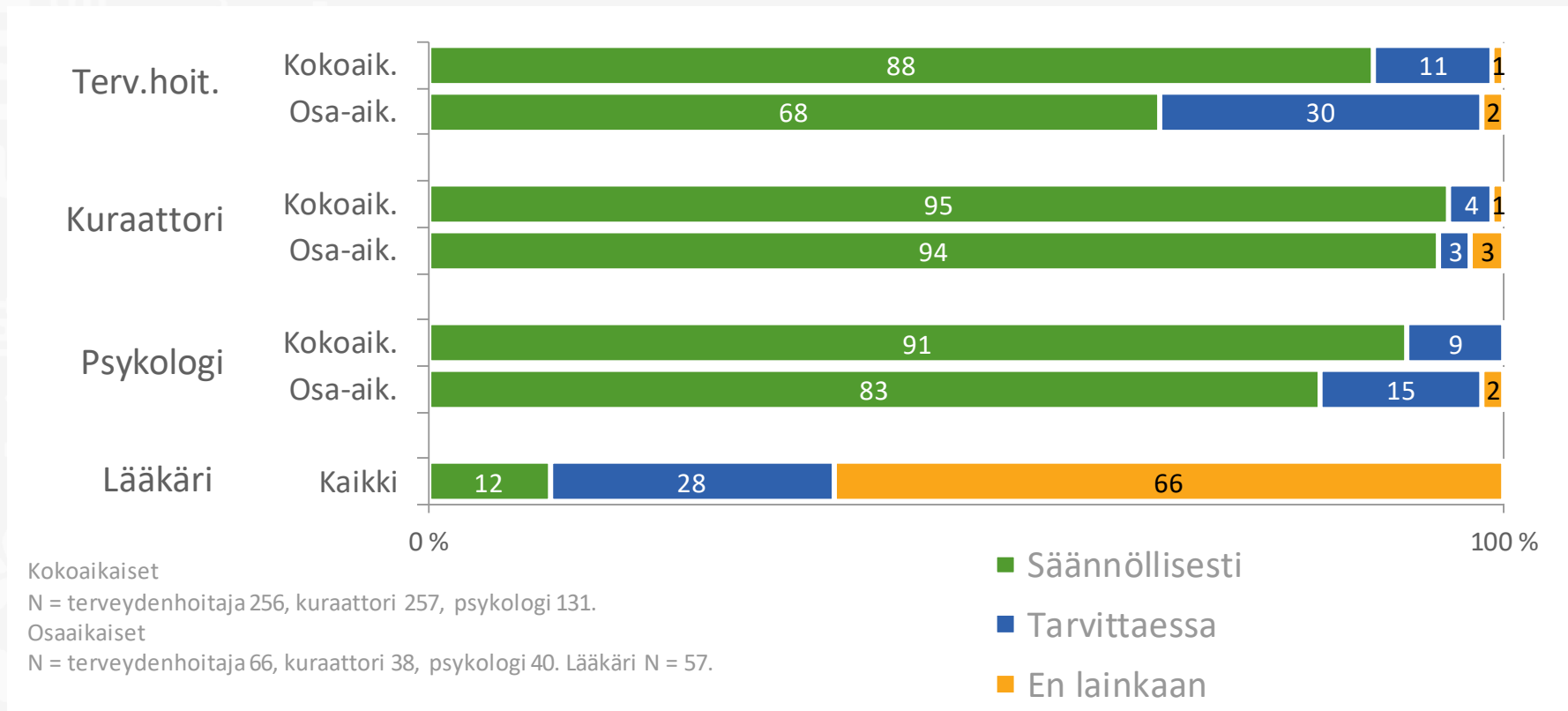
THL: Kouluterveyskysely

TEAvisari: Oppilaiden/opiskelijoiden osallistuminen seuraaviin asioihin

Opiskeluhoitoryhmään osallistuminen pääasiallisessa työskentelykoulussa lukuvuonna 2019 – 2020

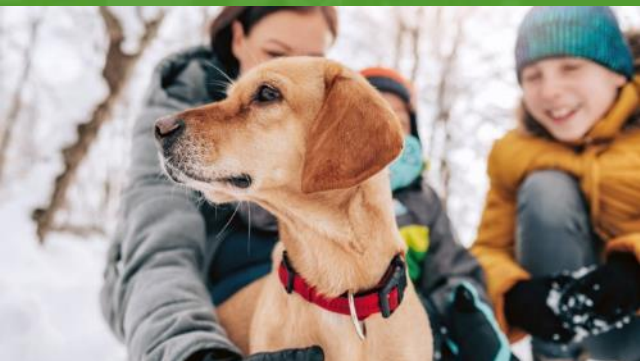
Ammattiryhmäkohtaiset osuudet (%) työn koko- ja osa-aikaisuuden mukaan (OPA 2020)

Lähde: Hietanen-Peltola M, Vaara S, Jahnukainen J, Laitinen K (2021) Voimavarana yhteistyö.

Opiskeluhoitopalvelujen seuranta OPA 2020 perusopetus. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2021.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-654-1>

Kiusaaminen, väkivalta ja seksuaalinen häirintä

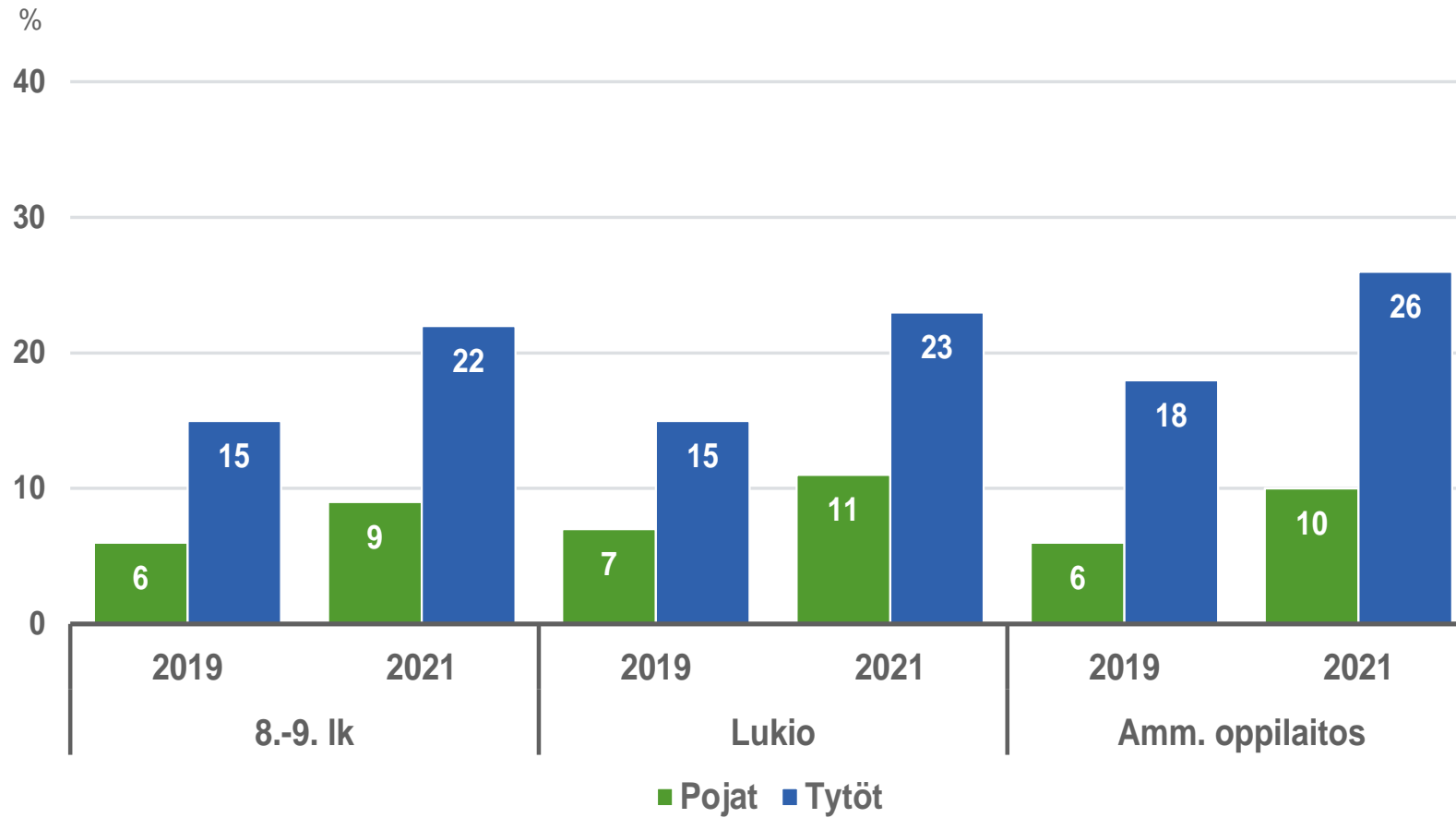

Lyhyesti kiusaamisesta, väkivallasta ja seksuaalisesta häirinnästä

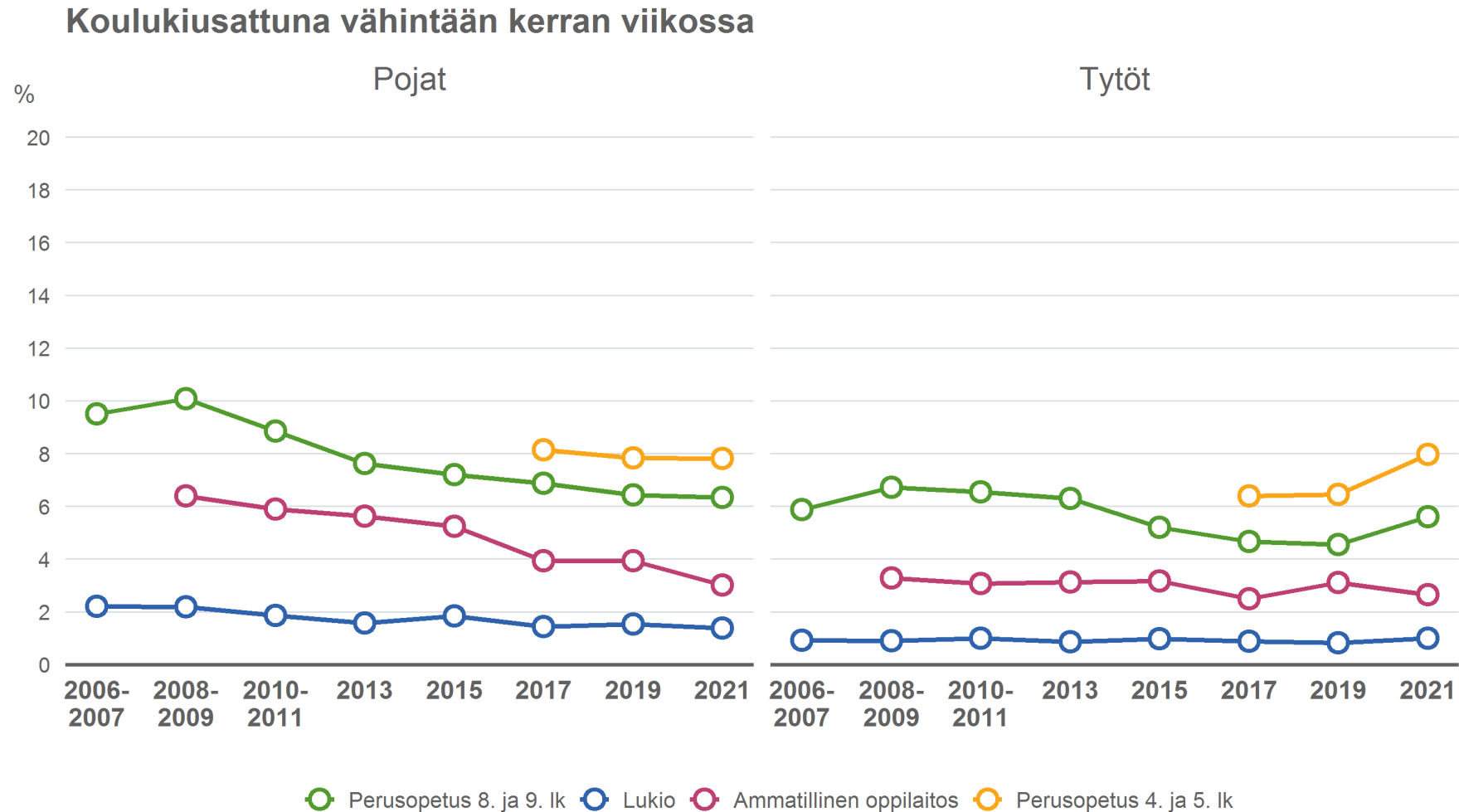
- KTK: Yksinäiseksi itsensä tuntevien määrä on kasvanut. Tyttöillä vielä enemmän kuin pojilla.
- KTK: Vähintään kerran viikossa kiusatuksi tulleiden osuus kasvanut perusopetuksen 4.–5. ja 8.–9. luokkalaisilla tyttöillä.
- KTK: Seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua kokenut puolet perusopetuksen 8.–9. ja toisen asteen 1.–2. lk. opiskelevista tytöistä.
- TEA: Häirintä- ja ongelmatilanteiden kirjaamisessa olisi kouluissa ja oppilaitoksissa parannettavaa.
- OPA: Opiskeluhuoltopalvelujen toimijat kokivat voivansa auttaa sekä kiusattua että kiusaajaa.

Itsensä yksinäiseksi tuntevien nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan 2019 ja 2021, %

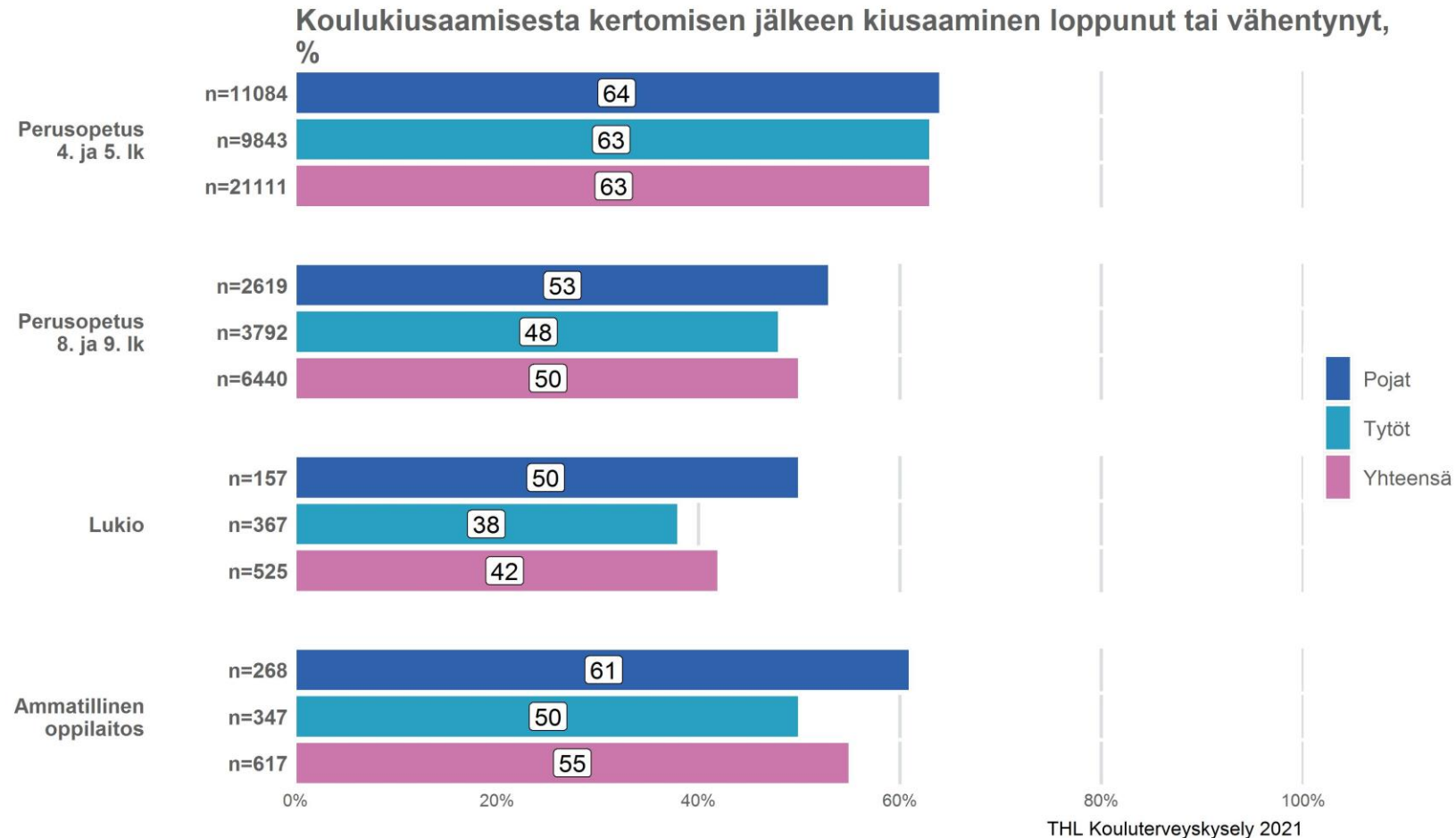

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa

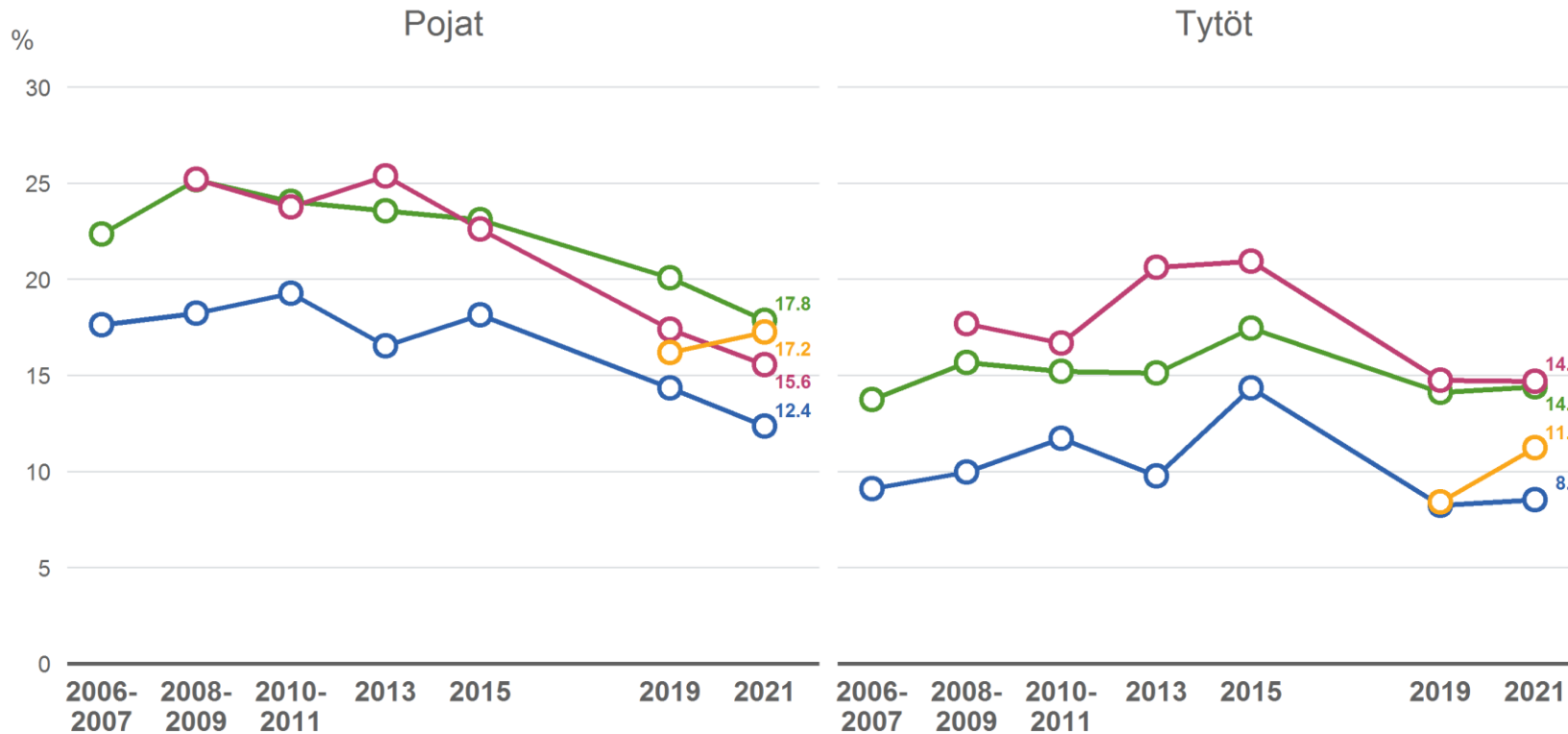
Kun oppilas tai opiskelija on kertonut kiusaamisesta, se on loppunut tai vähentynyt

(% niistä, jotka ovat kertoneet kiusaamisesta)

Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana

Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana

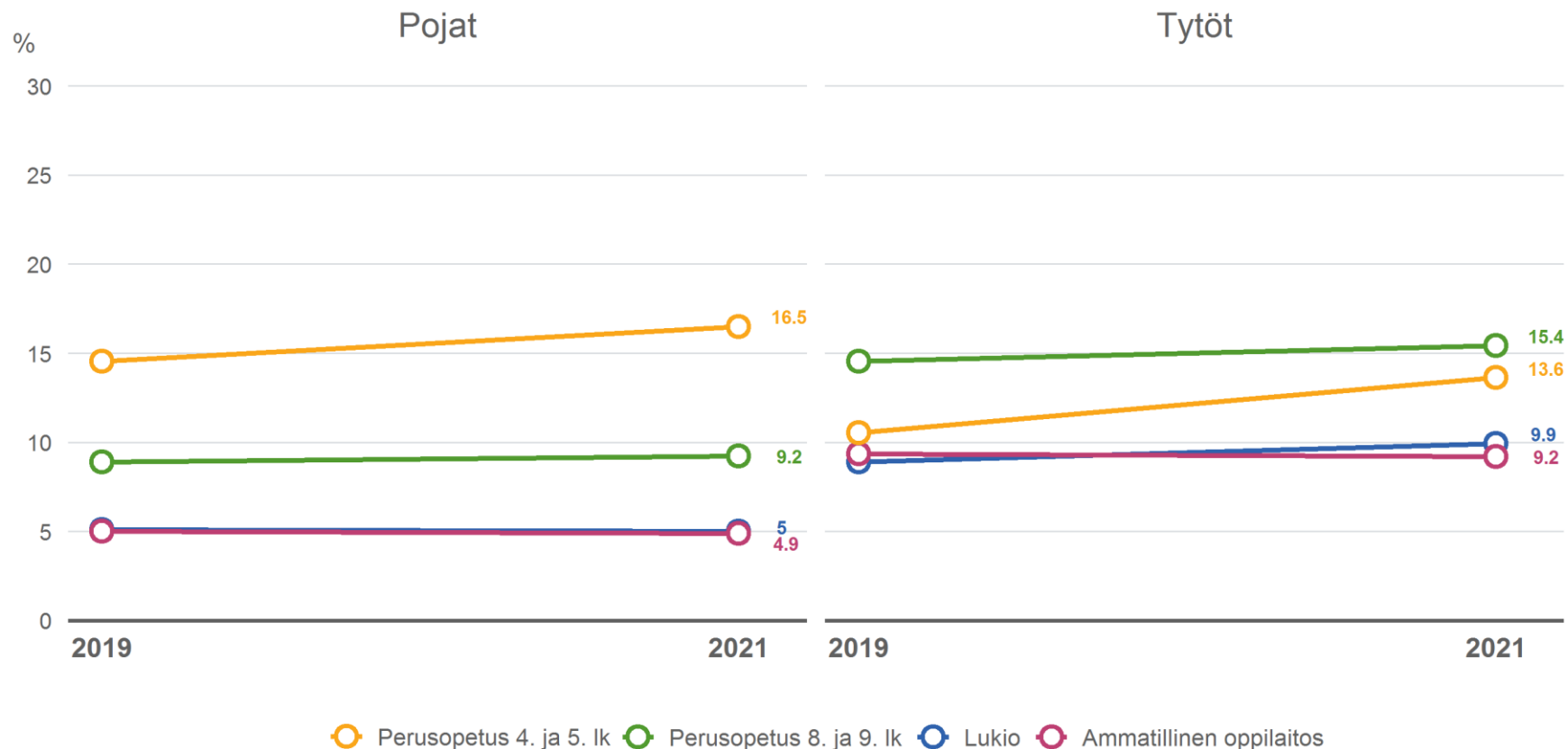

- Varastettu tai yritetty varastaa jotain käyttämällä väkivaltaa tai uhkaamalla sillä
- Muuten varastettu jotain
- Uhattu vahingoittaa fyysisesti
- Käyty fyysisesti kimppuusi kuten lyöty, potkittu tai käytetty jotain asetta

○ Perusopetus 4. ja 5. lk
 ○ Perusopetus 8. ja 9. lk
 ○ Lukio
 ○ Ammatillinen oppilaitos

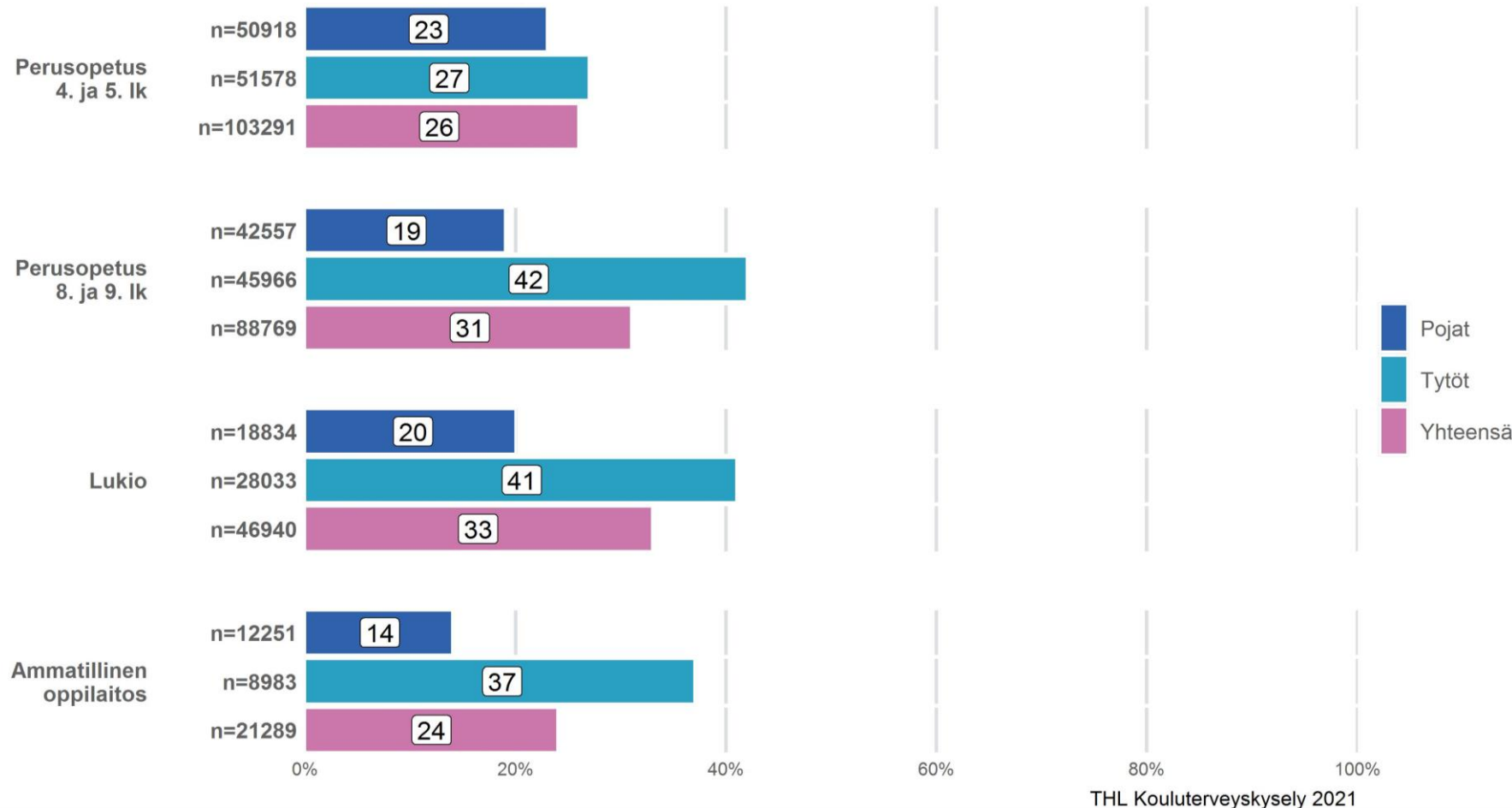
Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana

THL: Kouluterveyskysely

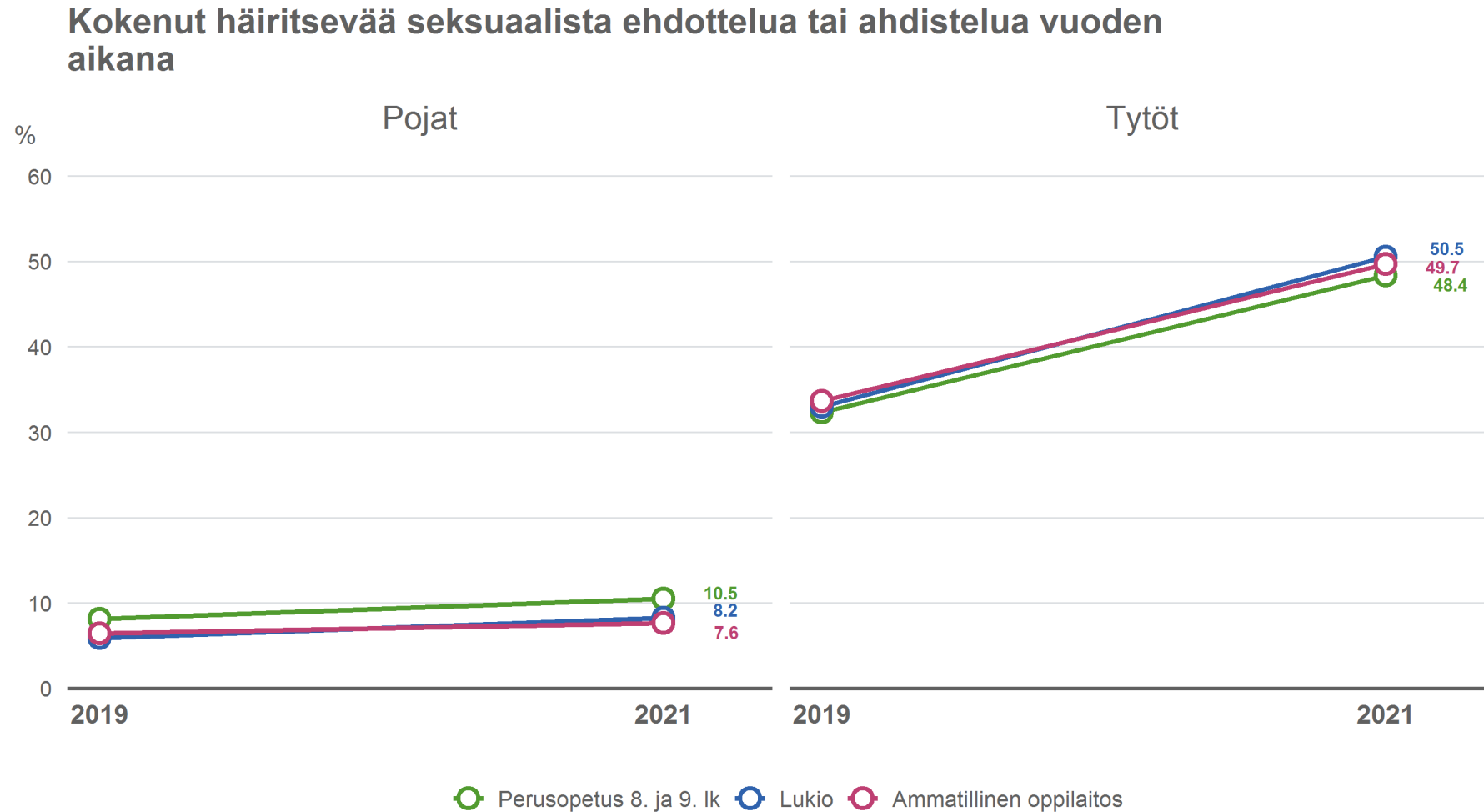
Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa

Onko vanhempasi tehnyt sinulle seuraavia asioita viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana?

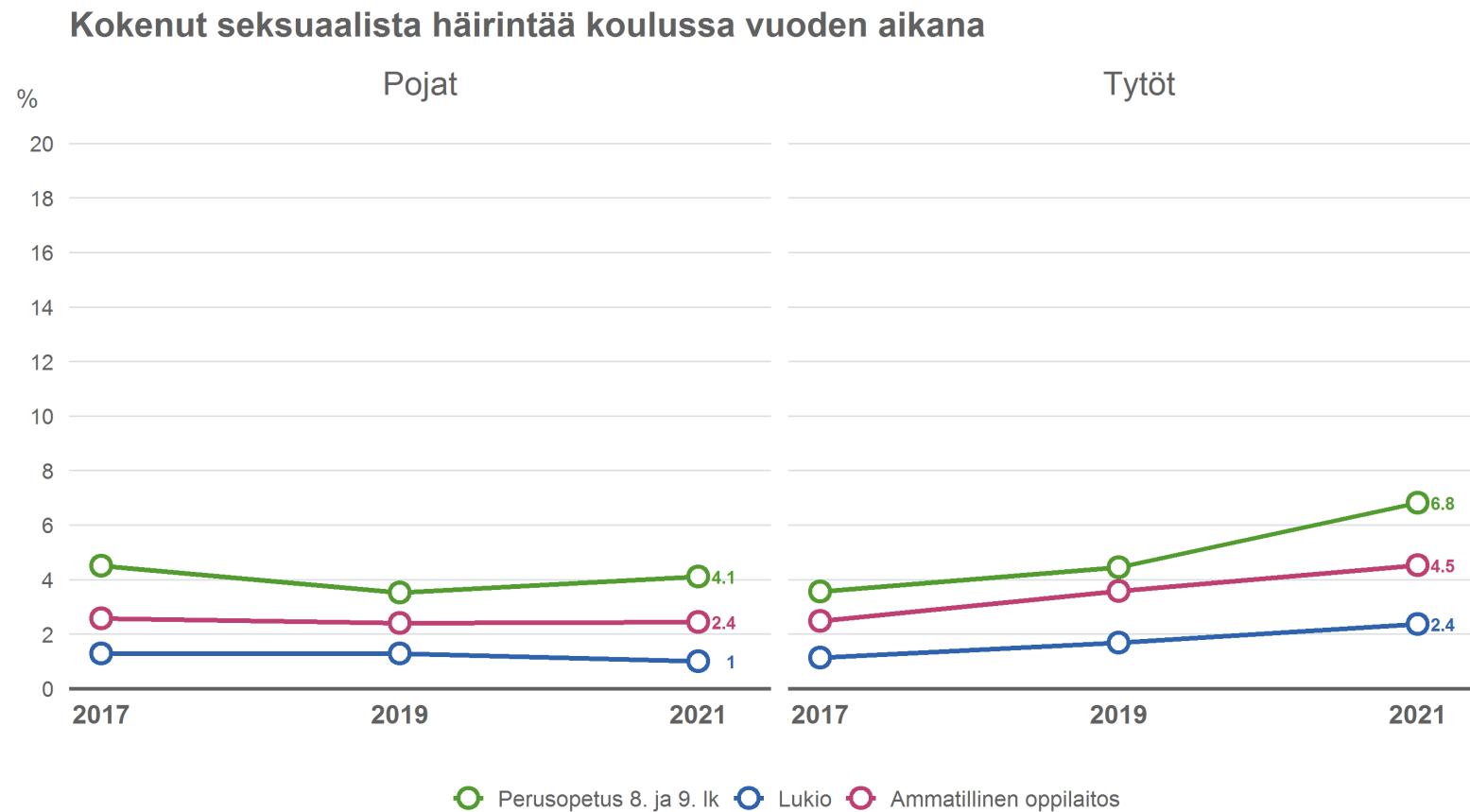
- Kieltäytynyt puhumasta sinulle pitkän aikaa
- Loukannut sanallisesti, esimerkiksi haukkunut sinua
- Nöyryyttänyt tai nolannut sinua
- Uhannut hylätä tai jättää sinut yksin
- Heittänyt, lyönyt tai potkinut esineitä (esim. paiskonut ovia)
- Lukinnut sinut johonkin paikkaan
- Uhannut sinua väkivallalla

Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana

THL: Kouluterveyskysely

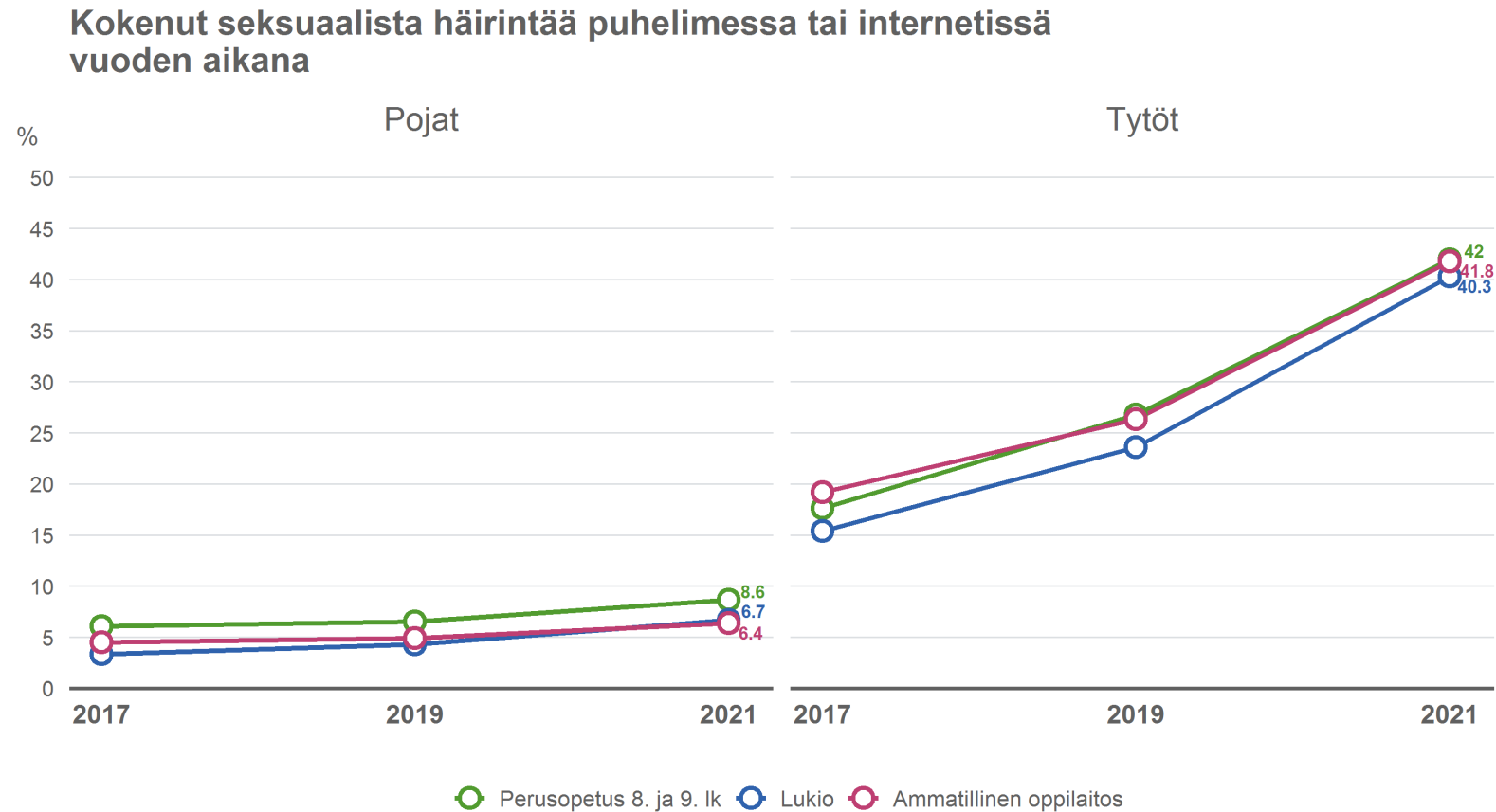
Kokenut KOULUSSA seksuaalista häirintää vuoden aikana

THL: Kouluterveyskysely

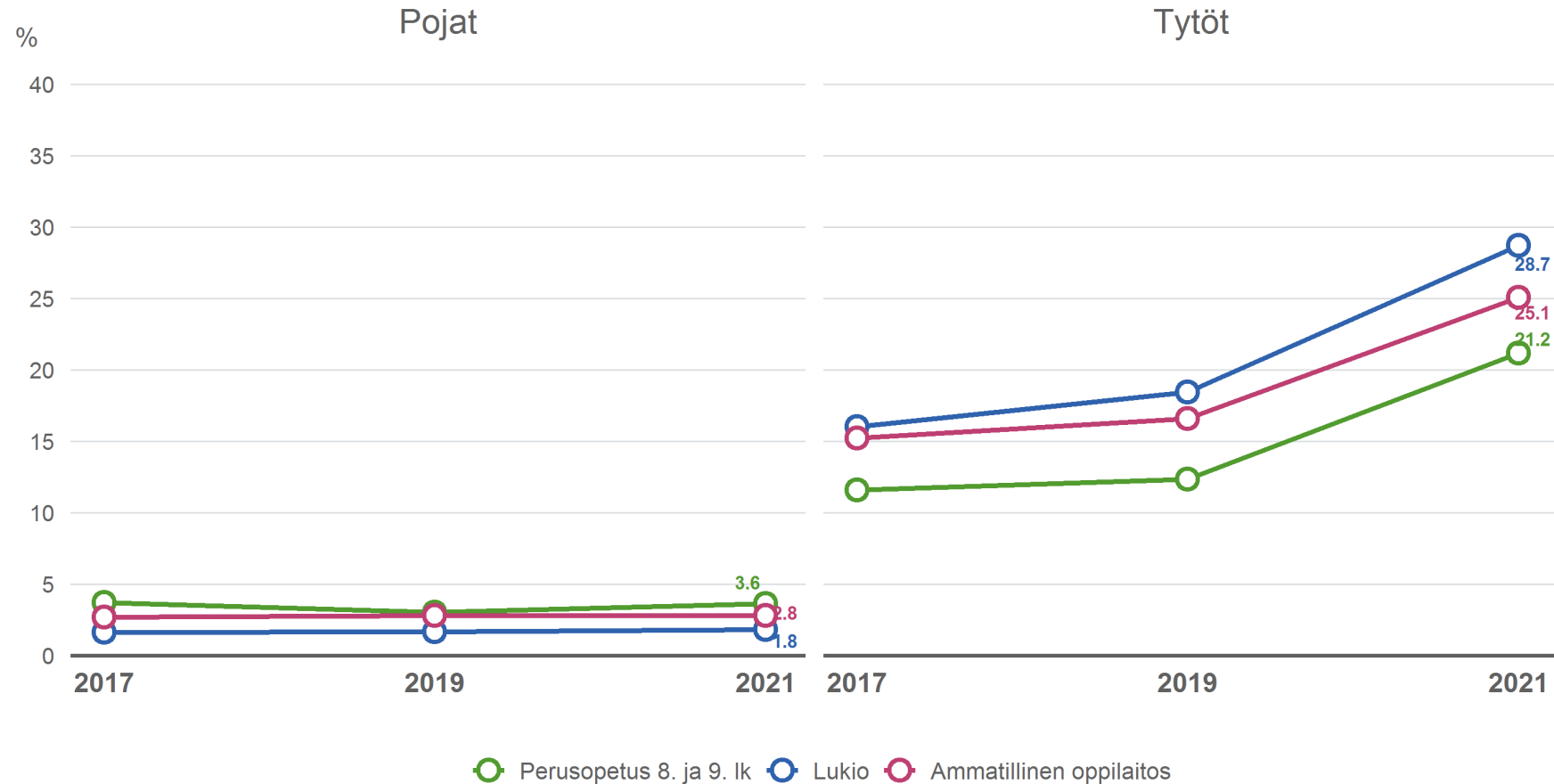
Kokenut PUHELIMESSA TAI INTERNETISSÄ seksuaalista häirintää vuoden aikana

THL: Kouluterveyskysely

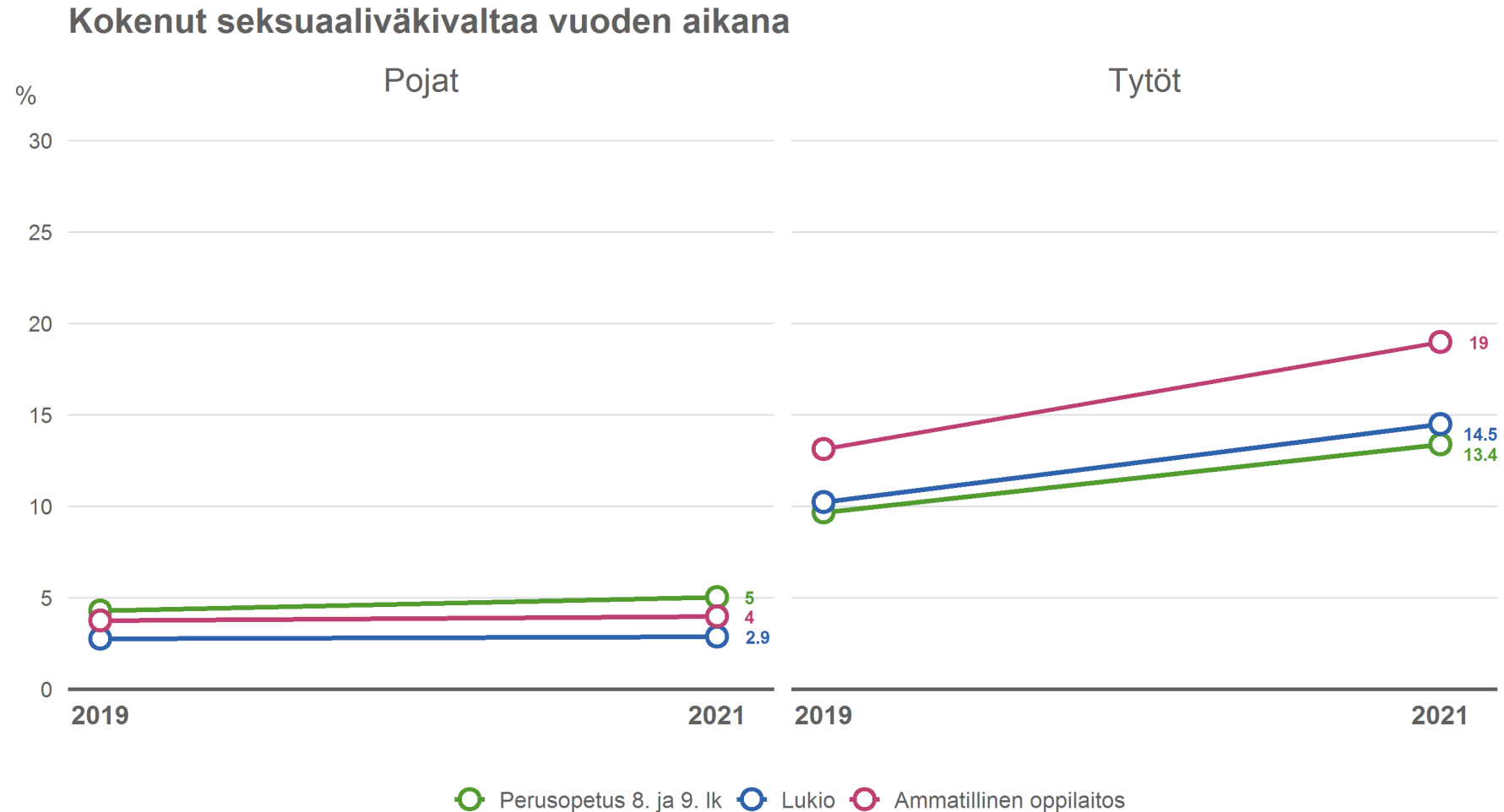
Kokenut seksuaalista häirintää kadulla, kauppakeskuksessa tai muussa julkisessa tilassa

Kokenut seksuaalista häirintää julkisessa tilassa vuoden aikana

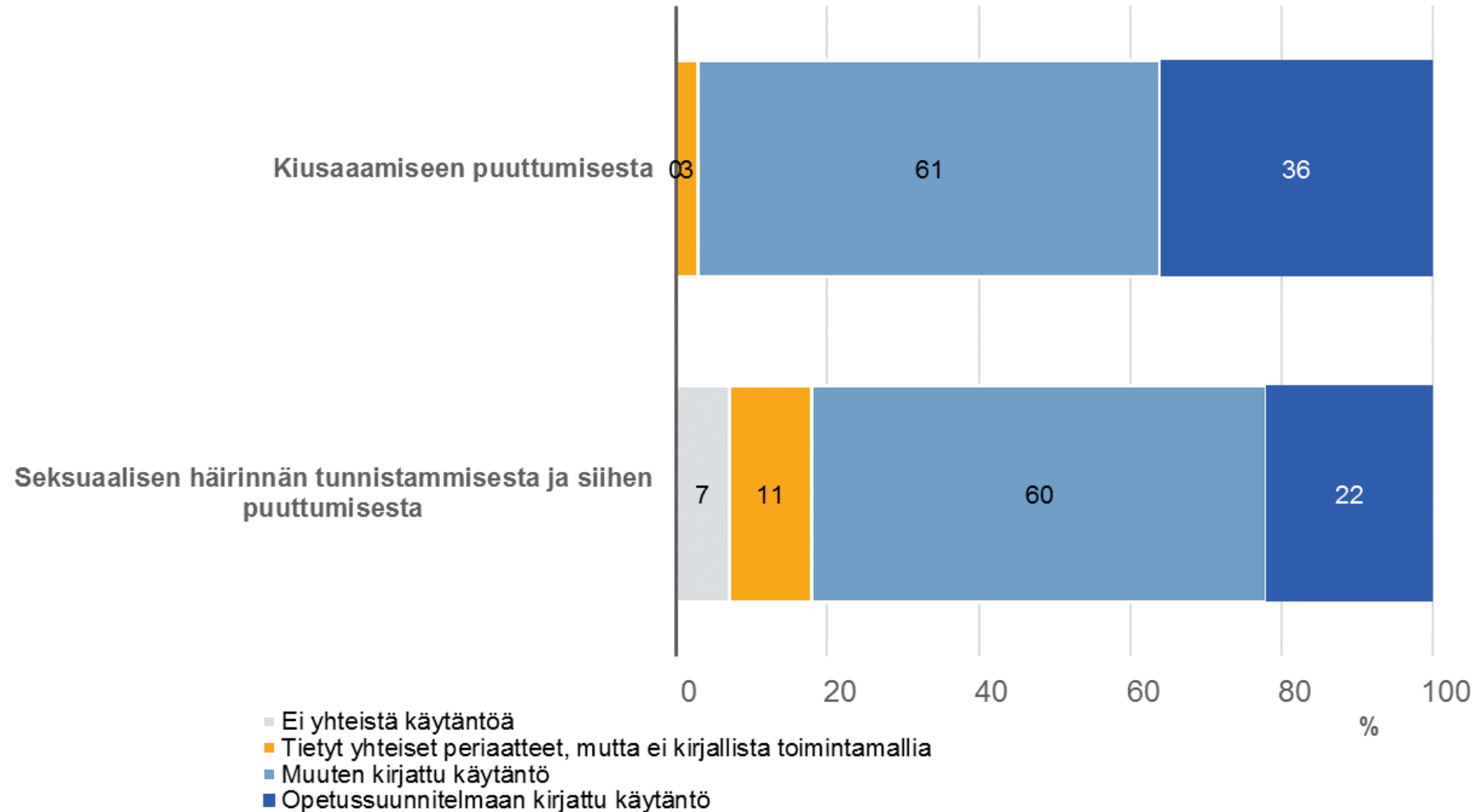
THL: Kouluterveyskysely

Kokenut seksuaalista väkivaltaa vuoden aikana

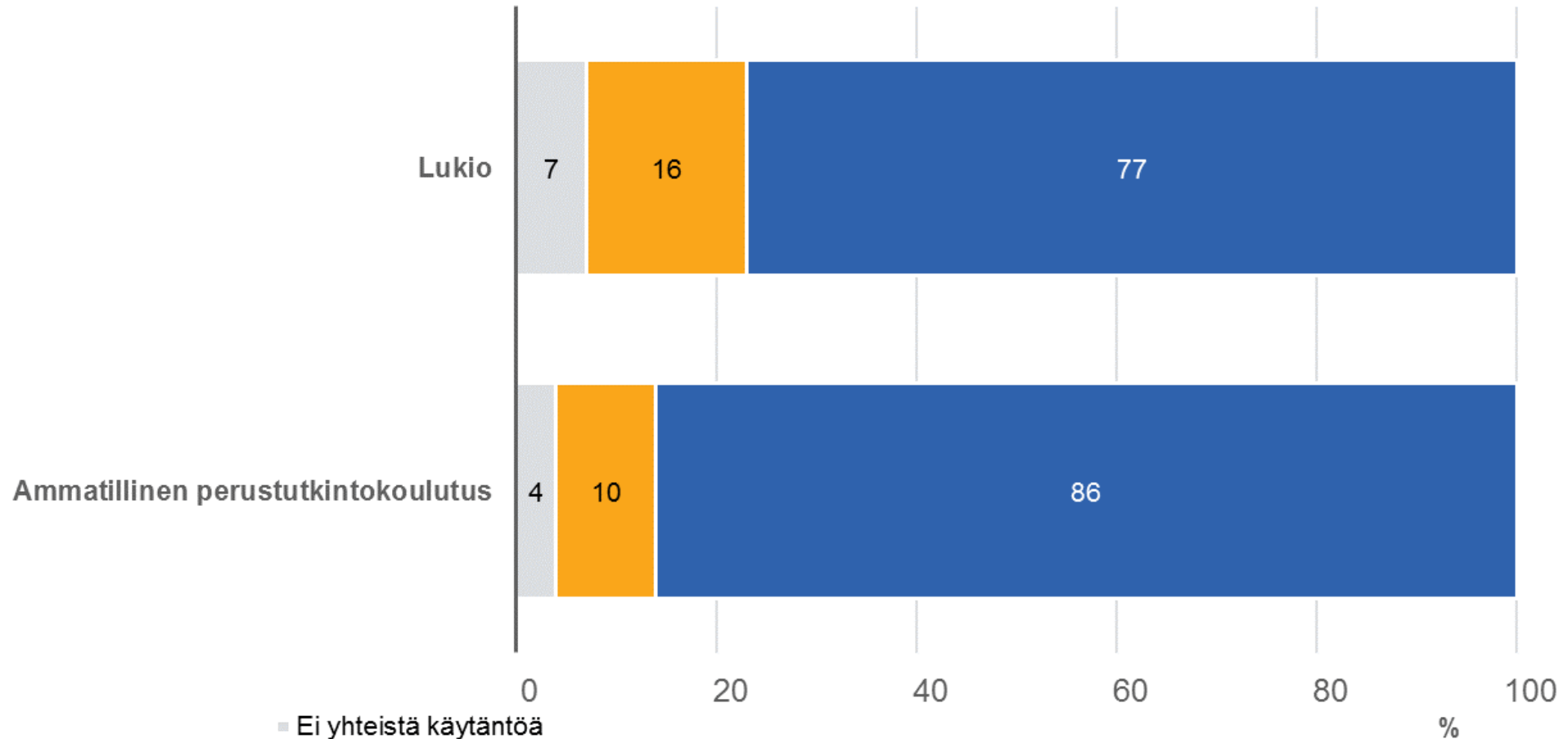

THL: Kouluterveyskysely

TEAviisari: Koulussa yhteinen käytäntö tai toimintamalli vuonna 2019 seuraavissa asioissa

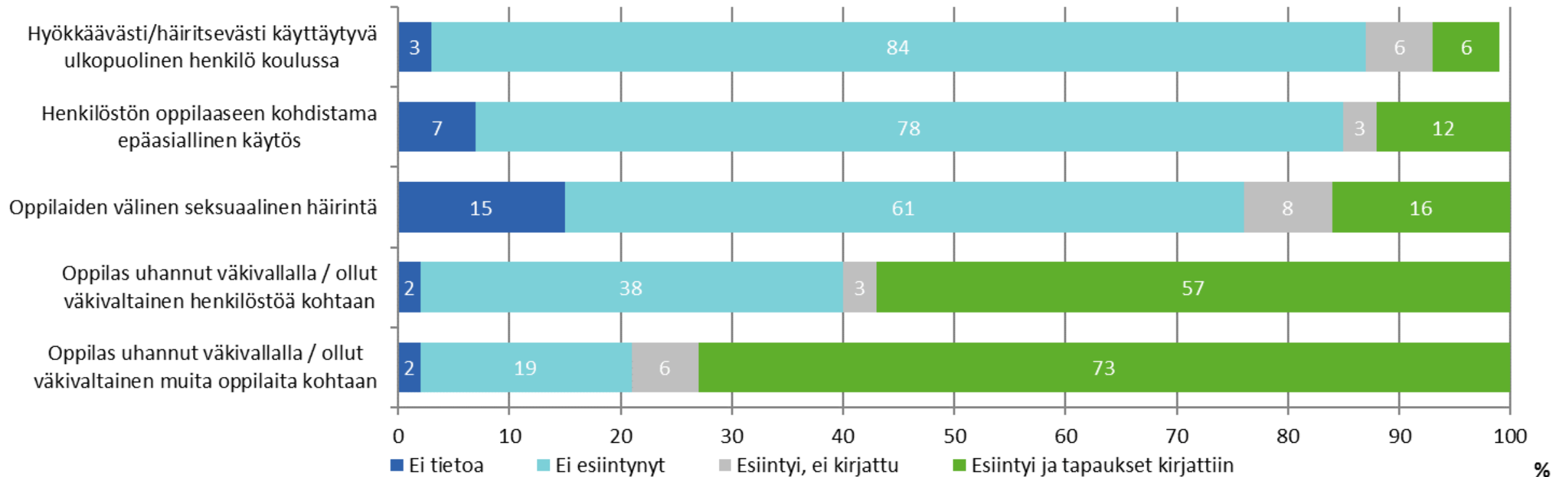

TEAvisari: Lukiossa / ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa yhteinen käytäntö tai toimintamalli seksuaalisen häirinnän tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta vuonna 2020

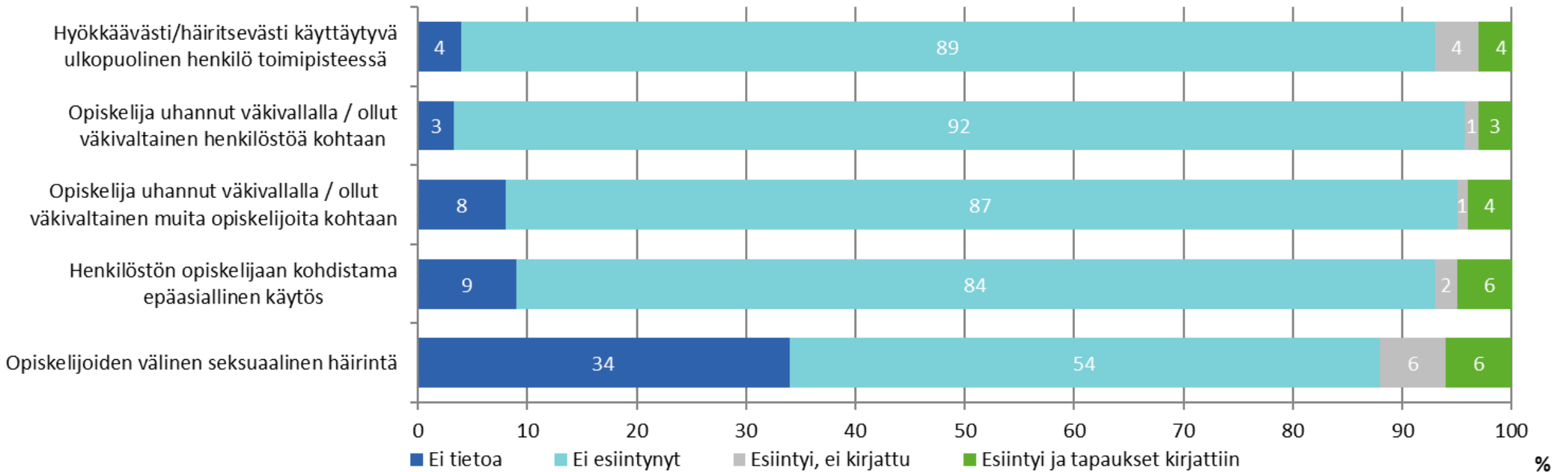

- Ei yhteistä käytäntöä
- Tietyt yhteiset periaatteet, mutta ei kirjallista toimintamallia
- On kirjattu yhteinen käytäntö

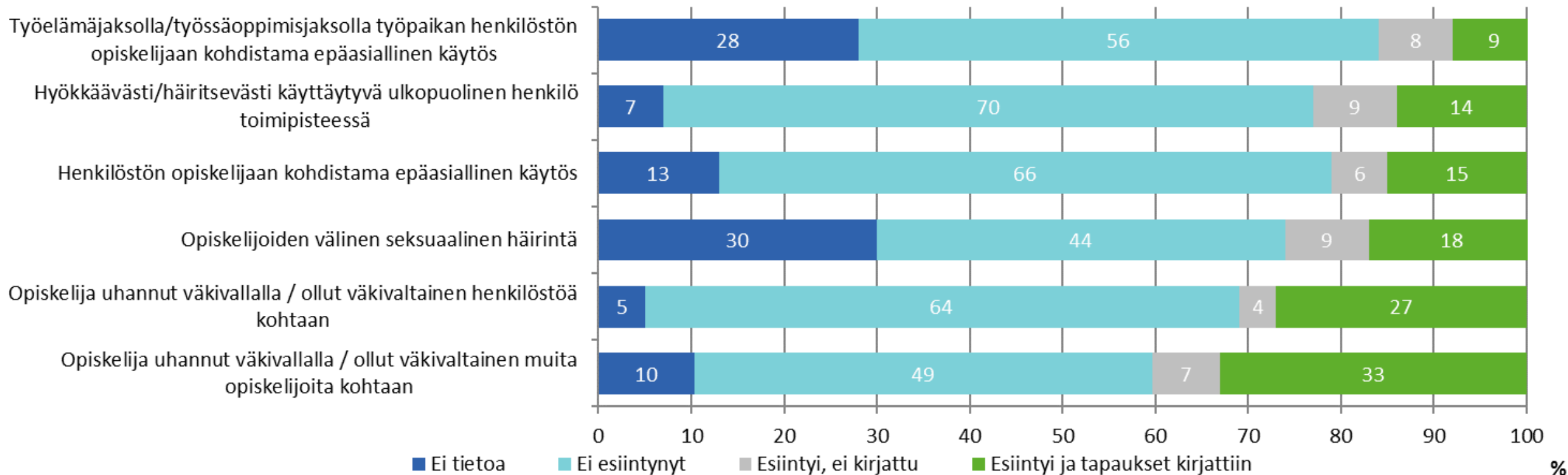
TEAvisari: Häirintä- ja ongelmatilanteiden esiintyminen ja kirjaaminen peruskoulussa vuonna 2019

TEAvisari: Häirintä- ja ongelmatilanteiden esiintyminen ja kirjaaminen lukiossa vuonna 2020

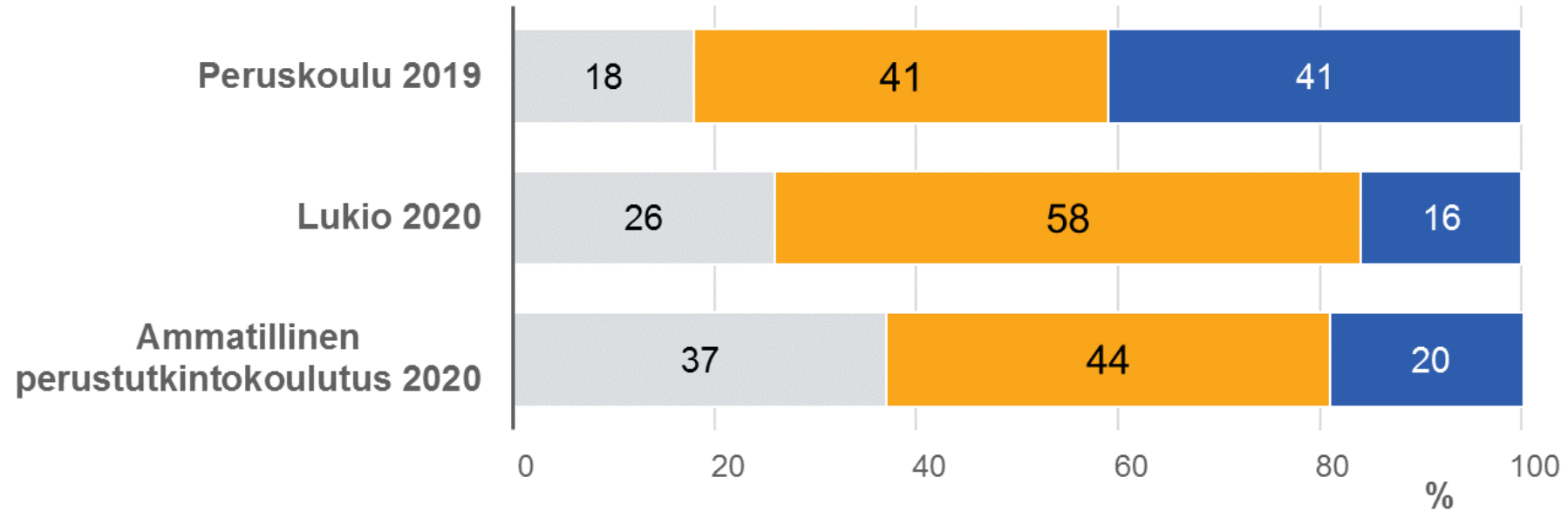

TEAviisari: Häirintä- ja ongelmatilanteiden esiintyminen ja kirjaaminen ammattillisessa perustutkintokoulutuksessa vuonna 2020

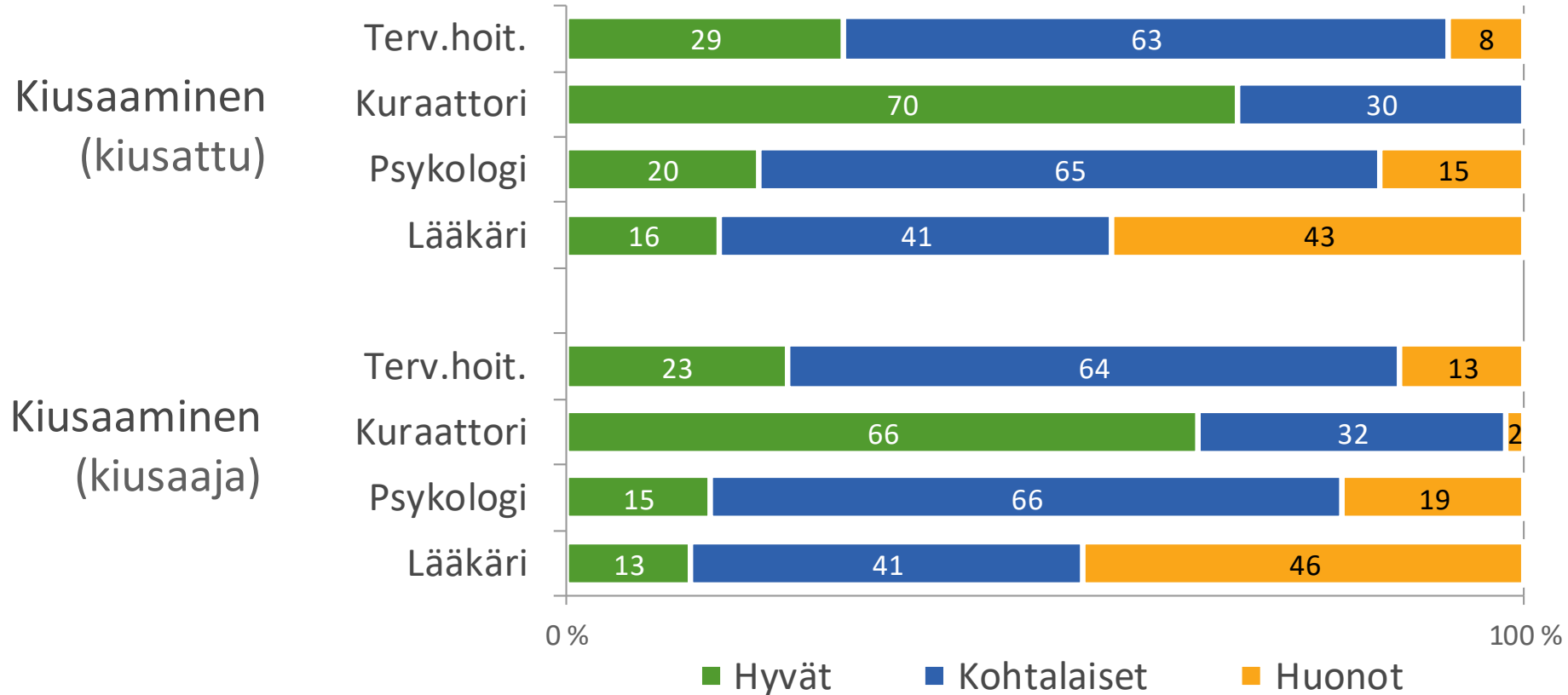
TEAviisari: Koulussa/oppilaitoksessa yhteisesti sovittu käytäntö tai toimintaohje yksinäisyyden vähentämiseksi

- Ei yhteistä käytäntöä
- Tietyt yhteiset periaatteet, mutta ei kirjallista toimintamallia
- Kirjattu käytäntö

Opiskeluhoitopalvelujen auttamismahdollisuudet kiusaamistilanteissa

osuudet (%) ammattiryhmittäin (OPA 2020)

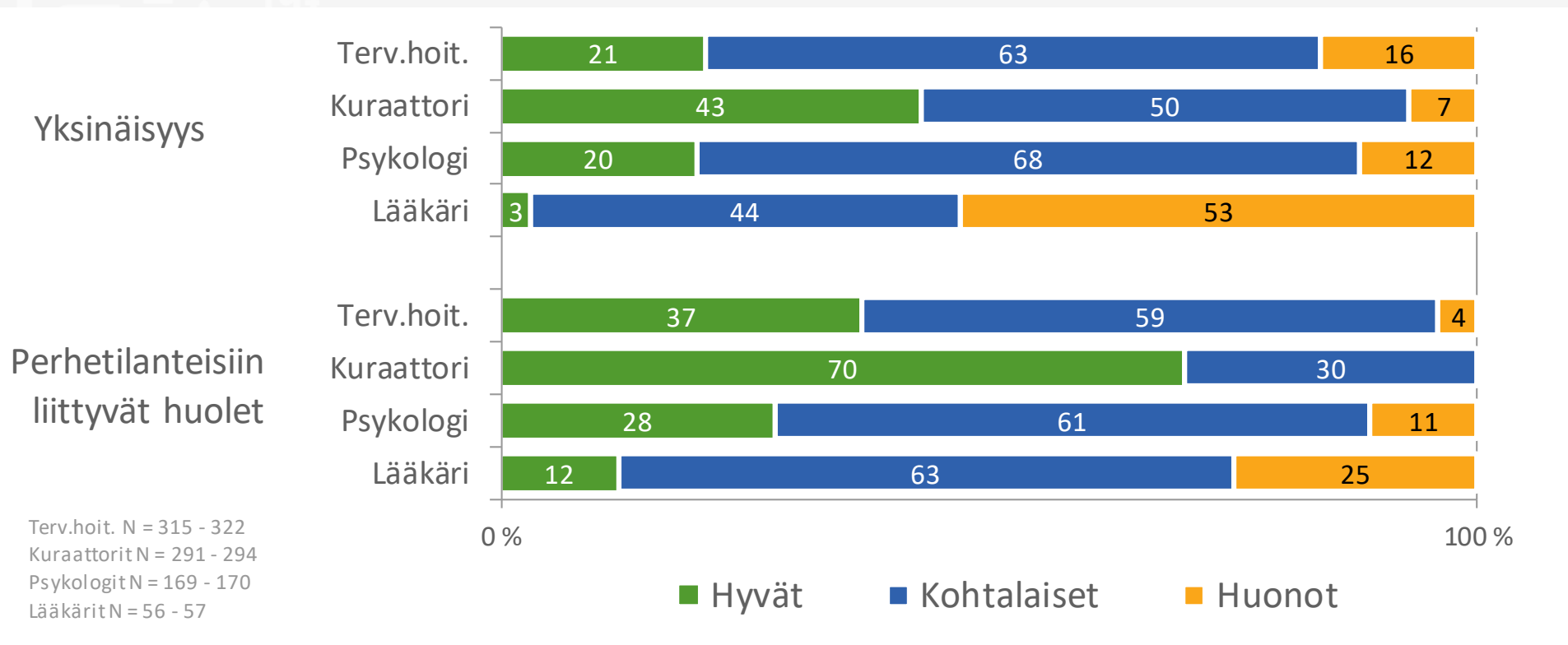

N = terveydenhoitaja 322, kuraattori 294, psykologi 169, lääkäri 56

Lähde: Hietanen-Peltola M, Vaara S, Jahnukainen J, Laitinen K (2021) Voimavarana yhteistyö. Opiskeluhoitopalvelujen seuranta OPA 2020 perusopetus. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2021.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-654-1>

Opiskeluhoitopalvelujen auttamismahdollisuudet yksinäisyydessä ja perhehuolissa

osuudet (%) ammattiryhmittäin (OPA 2020)

Lähde: Hietanen-Peltola M, Vaara S, Jahnukainen J, Laitinen K (2021) Voimavarana yhteistyö.

Opiskeluhoitopalvelujen seuranta OPA 2020 perusopetus. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2021.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-654-1>

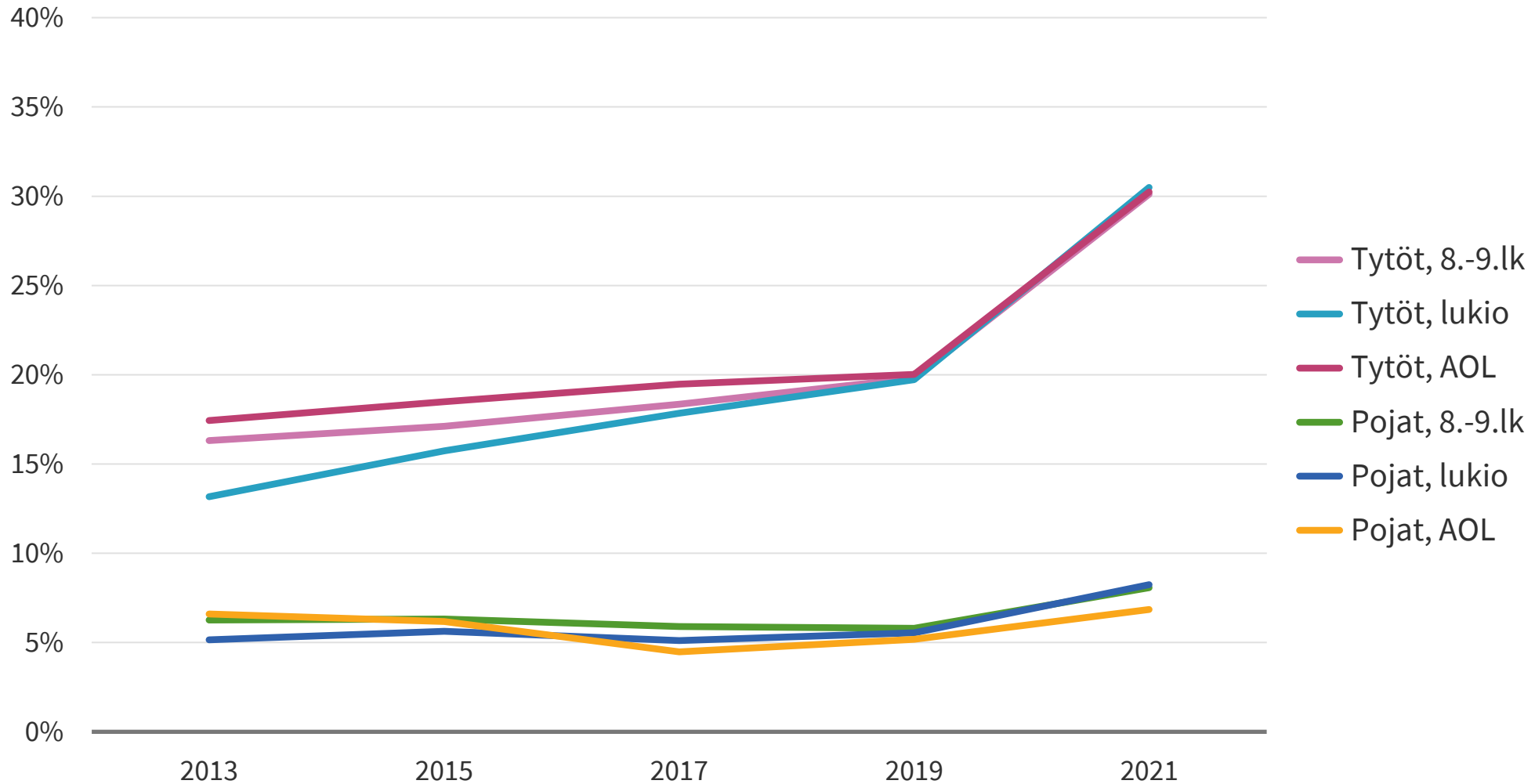
Mielenterveys ja korona-aika

Lyhyesti mielenterveydestä ja korona-ajasta

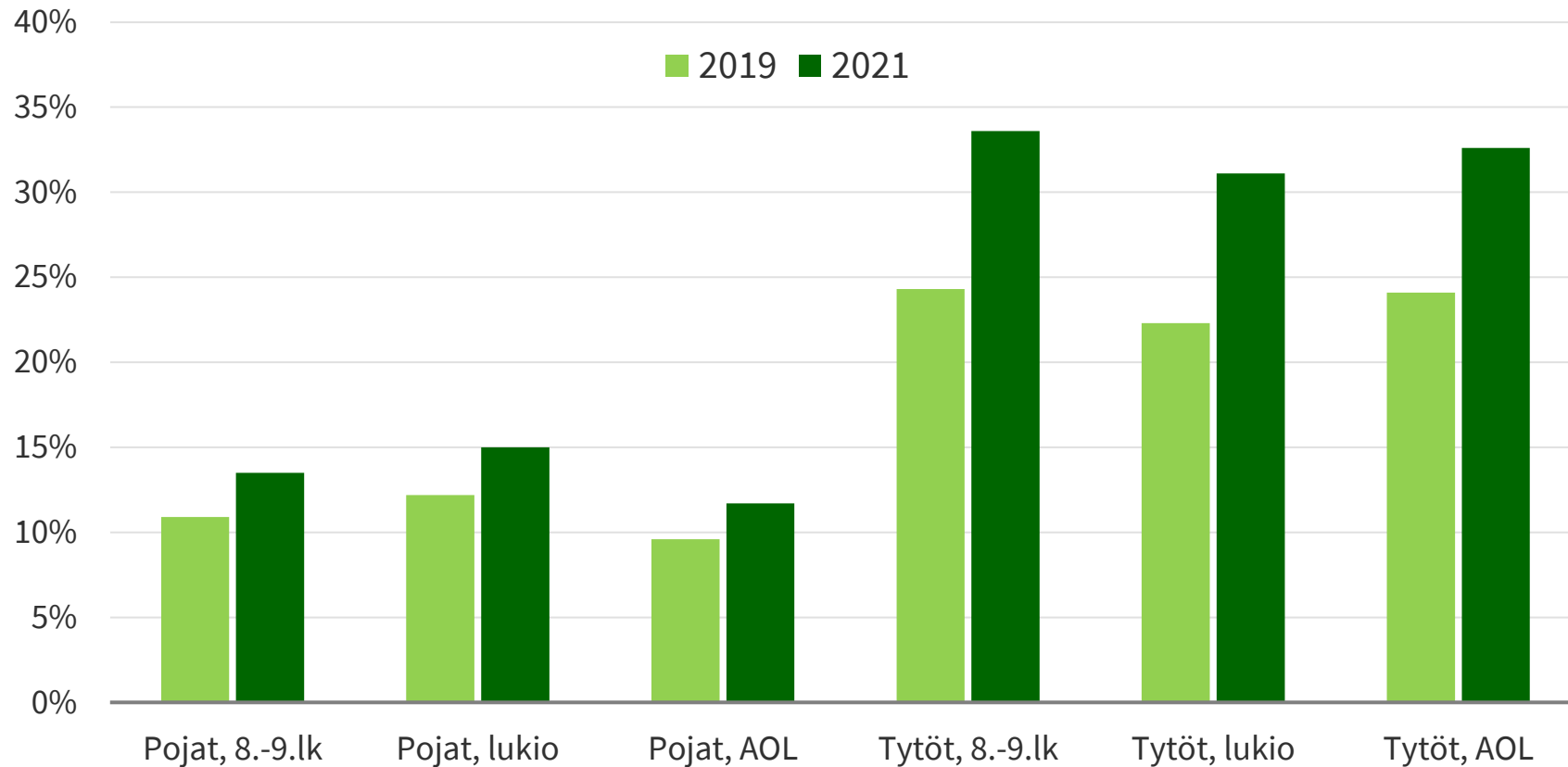
- KTK: Tyttöjen kokema ahdistuneisuus on ollut kasvussa pitkään, mutta korona-aikana nousut 10 prosenttiyksikköä.
- KTK: Masennusoireilua vuonna 2021 enemmän kuin 2019.
- KTK: Käyntejä terveydenhoitajalla ja lääkärillä oli aikaisempaa vähemmän, vaikka tuen tarve on kasvanut.
- KTK: Tukea oli onnistuttu kohdentamaan ahdistusoireisille nuorille, mutta silti moni heistä jäi ilman tarvitsemaansa apua

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan

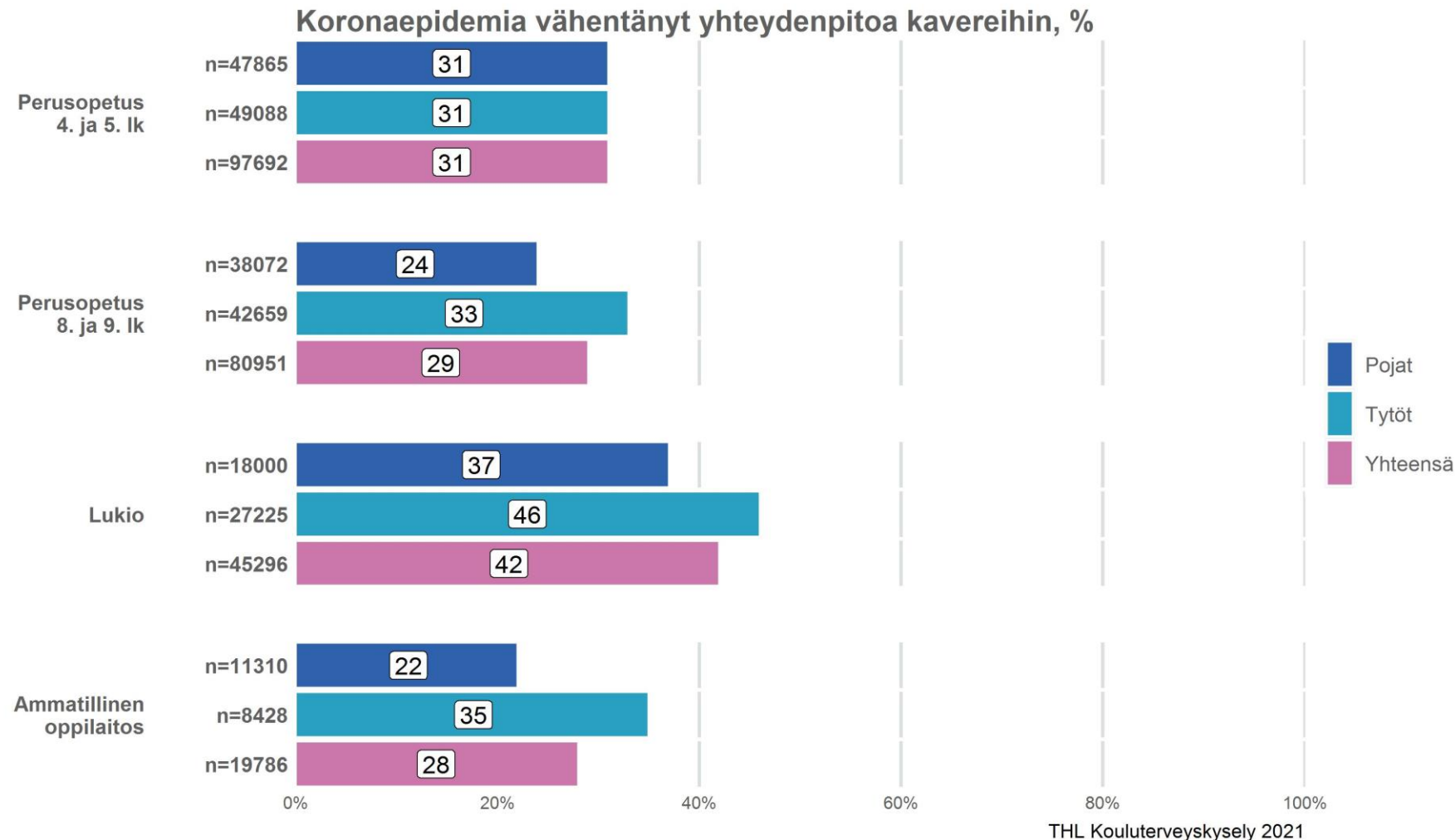
Lähde: Kouluterveyskysely 2013 - 2021

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2019 ja 2021.

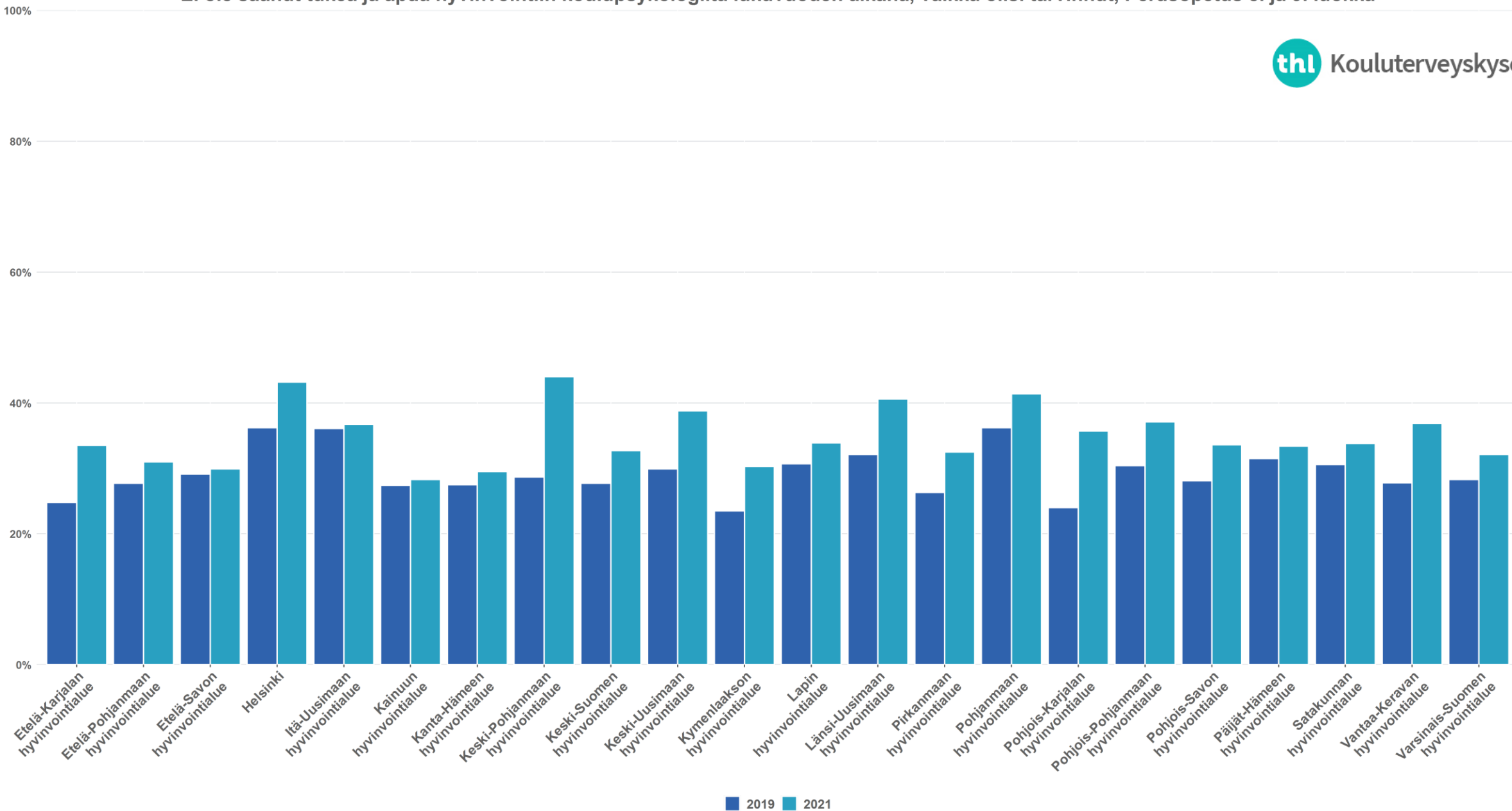
Lähde: Kouluterveyskysely 2019 ja 2021

Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa kavereihin

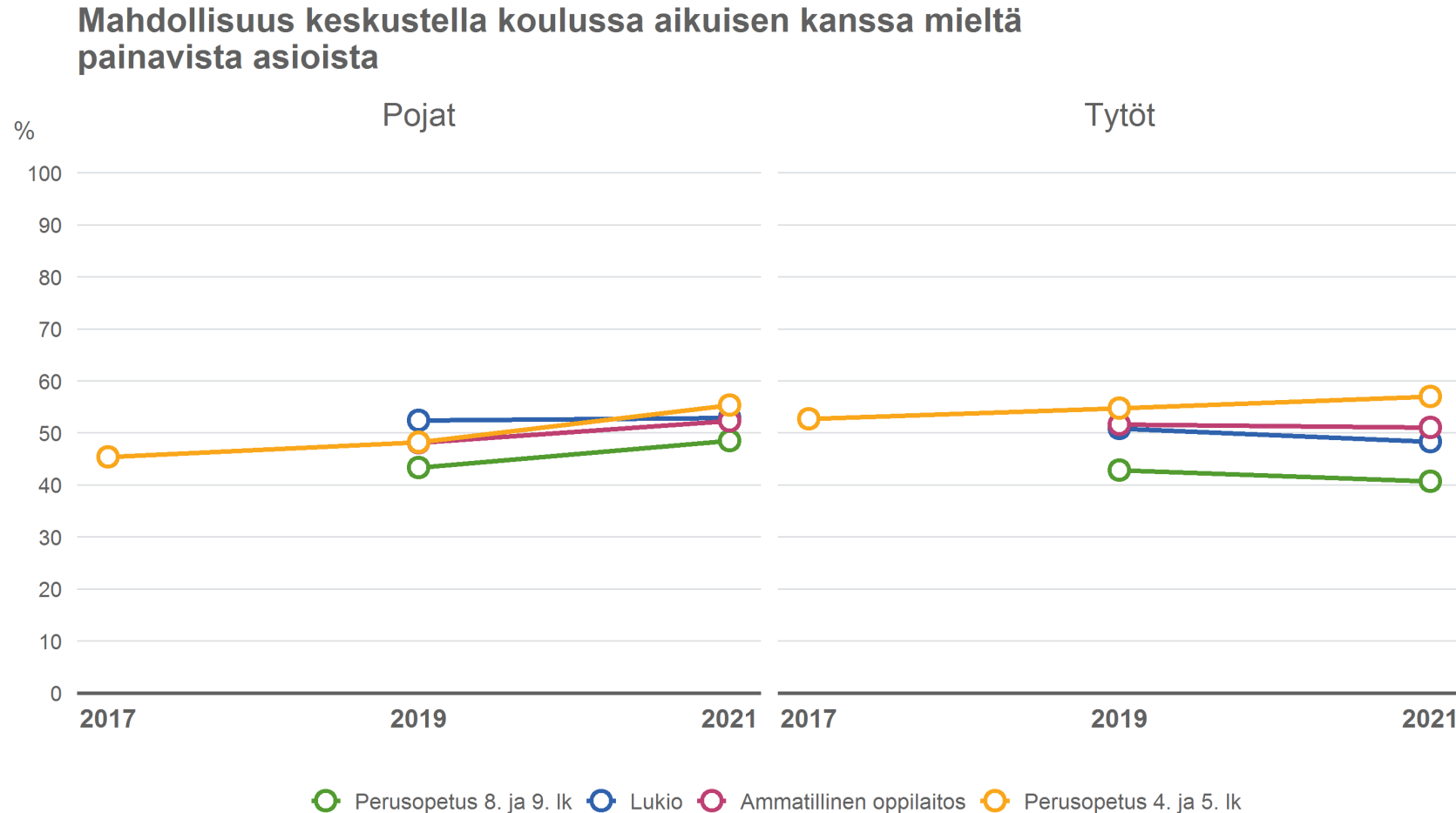

Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulupsykologilta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut, Perusopetus 8. ja 9. luokka

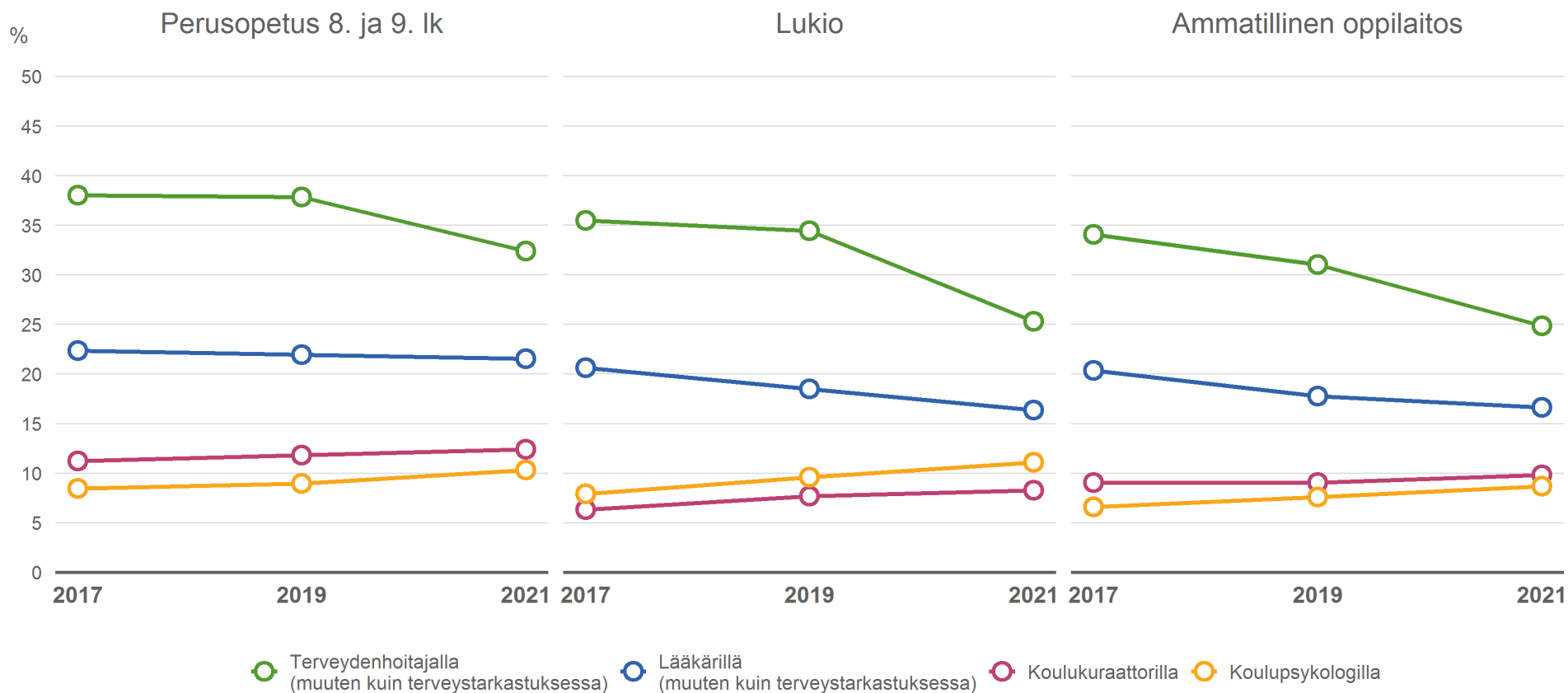
■ 2019 ■ 2021

Mahdollisuus keskustella koulussa aikuisen kanssa mieltä painavista asioista (%)

Käynyt opiskeluhoitopalveluissa 2017-2021

Kouluterveyskysely, osuudet (%) vastaajista

THL: Kouluterveyskysely

Mielenterveysongelmiin ja niihin liittyvään yhteistyöhön käytetty aika

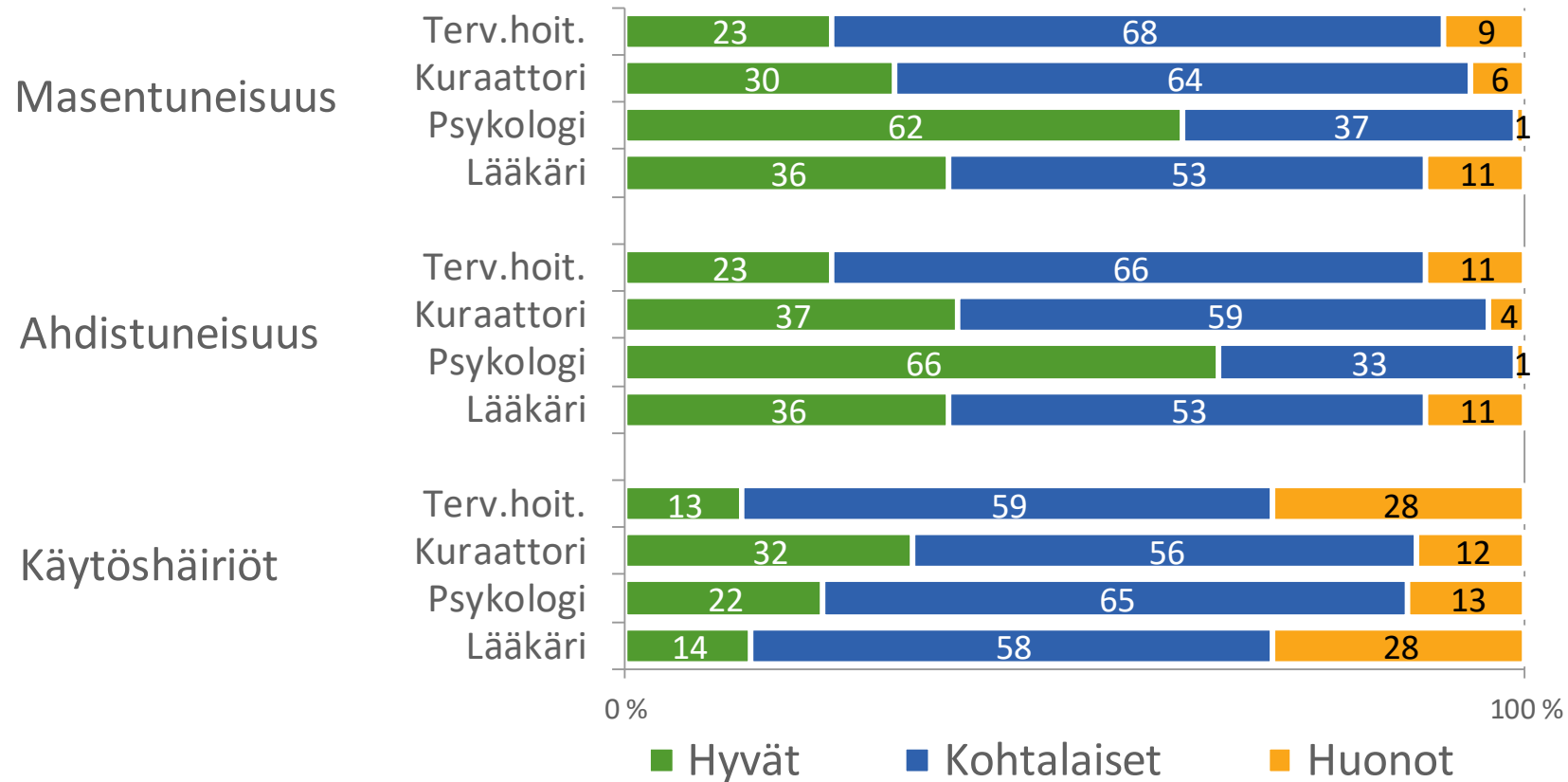
osuus (%) asiakastyöajasta (OPA 2020)

	Keskiarvo	Mediaani	Kvartiiliväli	N
Terveydenhoitaja	24	20	10–30	319
Lääkäri	21	15	10–20	55
Psykologi	54	50	40–70	171
Kuraattori	50	50	30–70	293

Lähde: Hietanen-Peltola M, Vaara S, Jahnukainen J, Laitinen K (2021) Voimavarana yhteistyö. Opiskeluhoitopalvelujen seuranta OPA 2020 perusopetus. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2021.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-654-1>

Opiskeluhoitopalvelujen auttamismahdollisuudet oppilaan mielenterveyspulmissa

osuudet (%) ammattiryhmittäin (OPA 2020)

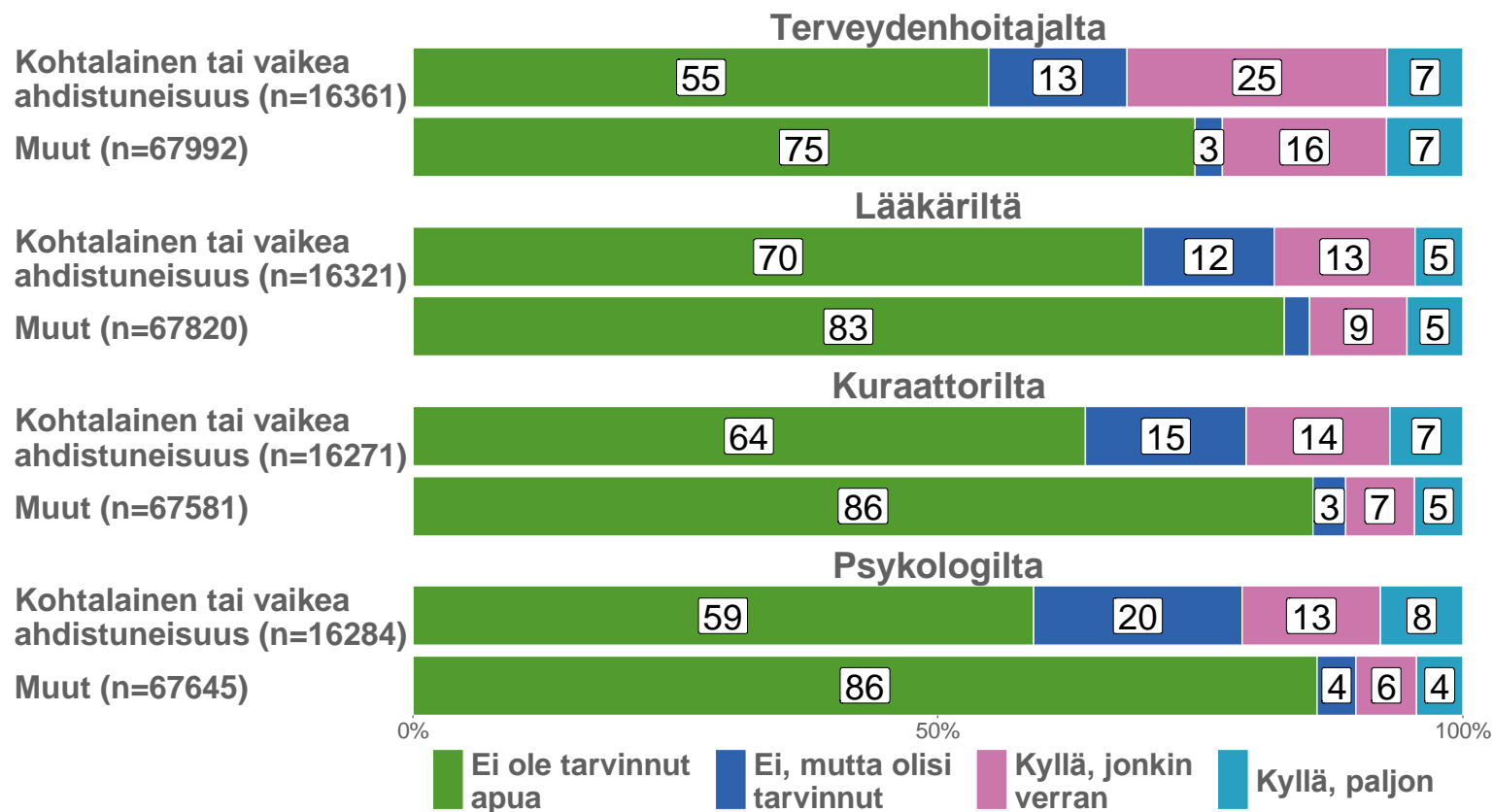

N = terveydenhoitaja 321–322, kuraattori 293–294, psykologi 170, lääkäri 56–57

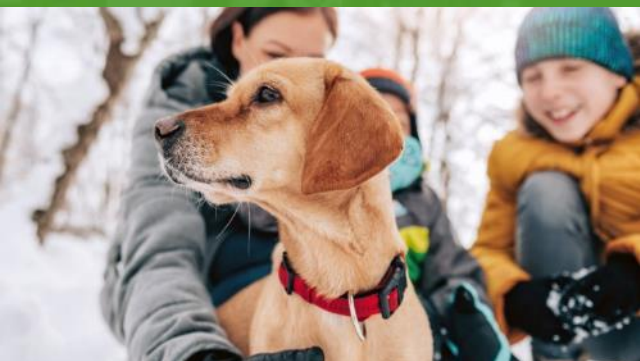
Lähde: Hietanen-Peltola M, Vaara S, Jahnukainen J, Laitinen K (2021) Voimavarana yhteistyö. Opiskeluhoitopalvelujen seuranta OPA 2020 perusopetus. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2021.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-654-1>

Ahdistusoireisten ja muiden 8. ja 9. lk oppilaiden saama apu ja tuki opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisilta lukuvuoden aikana

osuuksina (%) vastaajista, Kouluterveyskysely

Lähde: Hietanen-Peltola M, Jahnukainen J, Vaara S, Kivimäki H, Ervasti E 2021. Asiointi ja avunsaanti perusopetuksen opiskeluhuoltopalveluissa – Kouluterveyskysely 2021. Tutkimuksesta tiiviisti 53/2021. Terveys ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-734-0>

Elintavat ja terveys

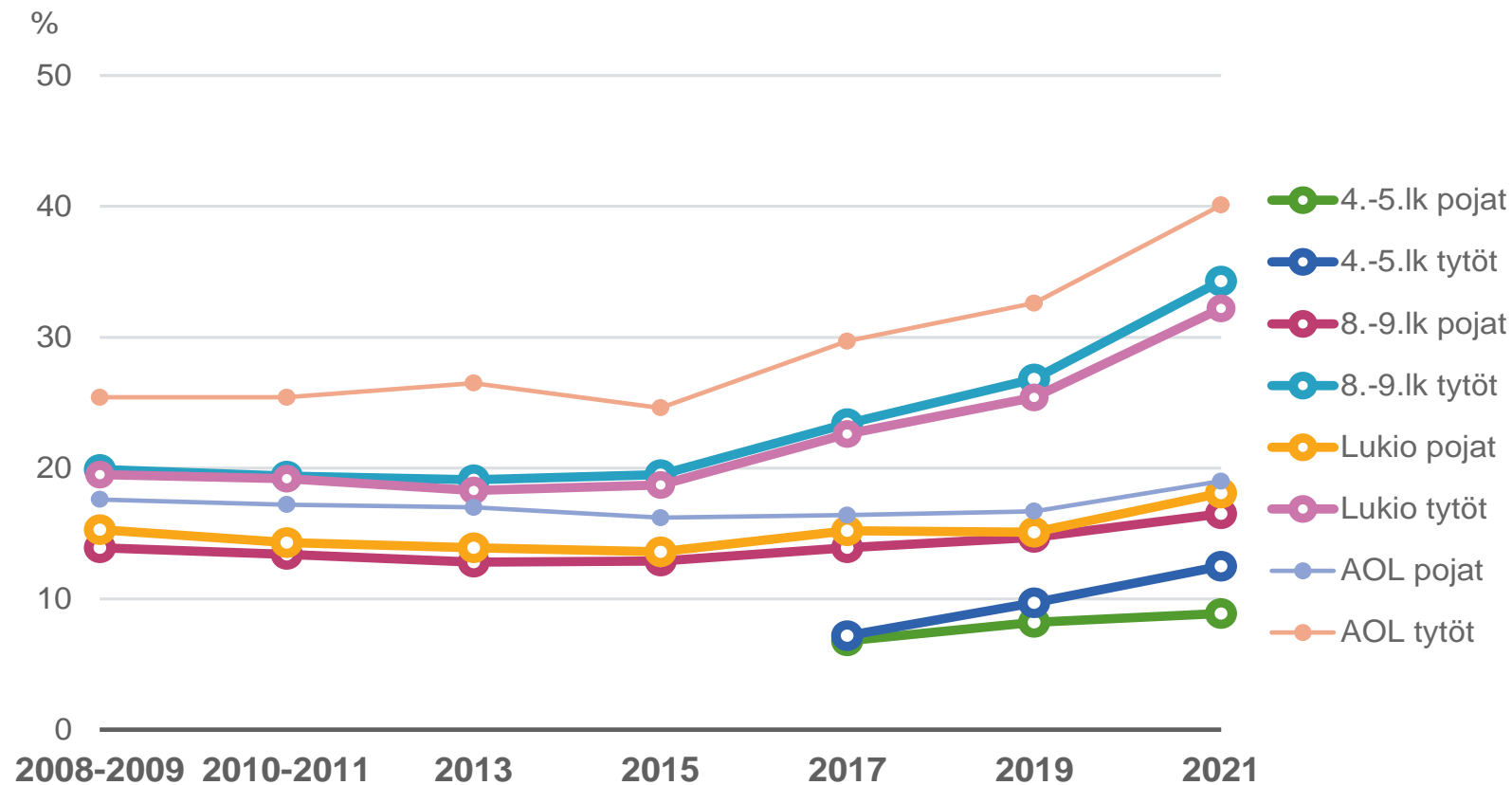

Lyhyesti elintavoista ja terveydestä

- KTK: Aiempaa useampi oppilas / opiskelija kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi.
- KTK: Raittiiden nuorten osuus edelleen noussut.
- KTK: Kannabista kokeilleiden osuus ei ole noussut.
- OPA: Henkilöstösiirtojen vuoksi osa terveystarkastuksista on jäänyt kokonaan tekemättä.
- TEA: Koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet ovat yleistyneet. Myös toisen asteen koulutuksessa edistetään opiskelijoiden liikkumista eri tavoin.

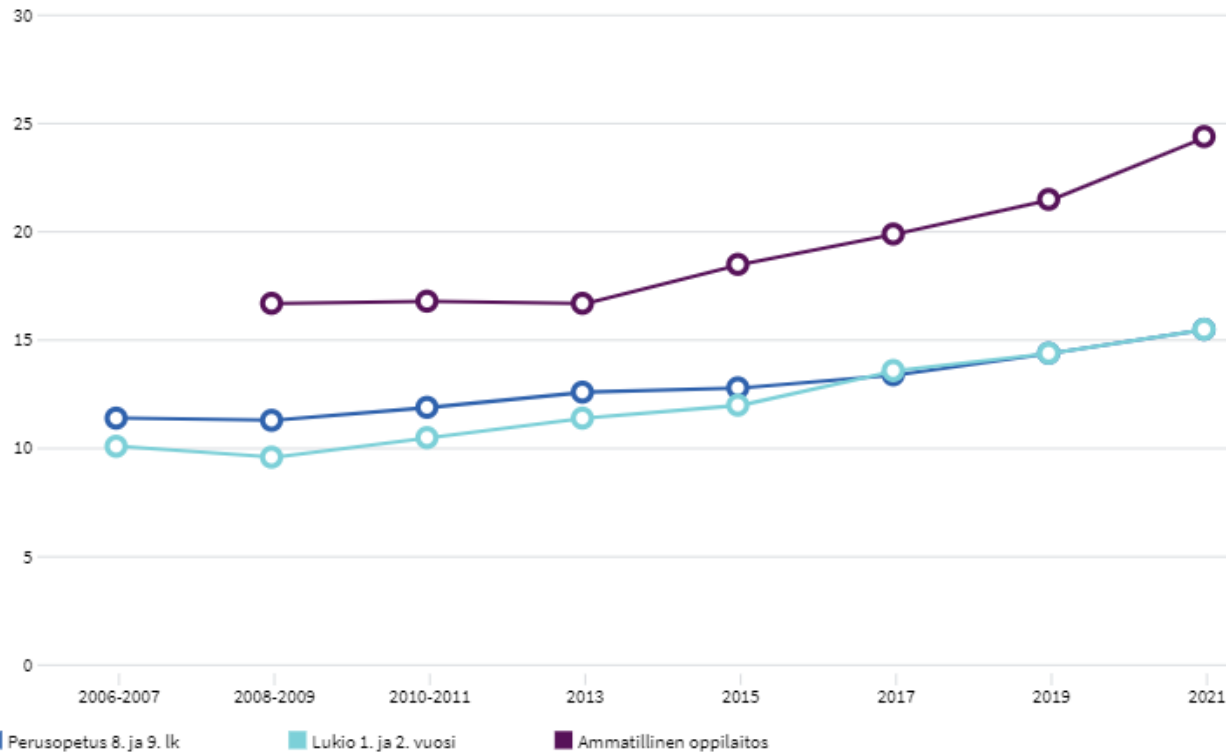

Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeneiden lasten ja nuorten osuus sukupuolen ja kouluasteen mukaan vuosina 2008–2021, %

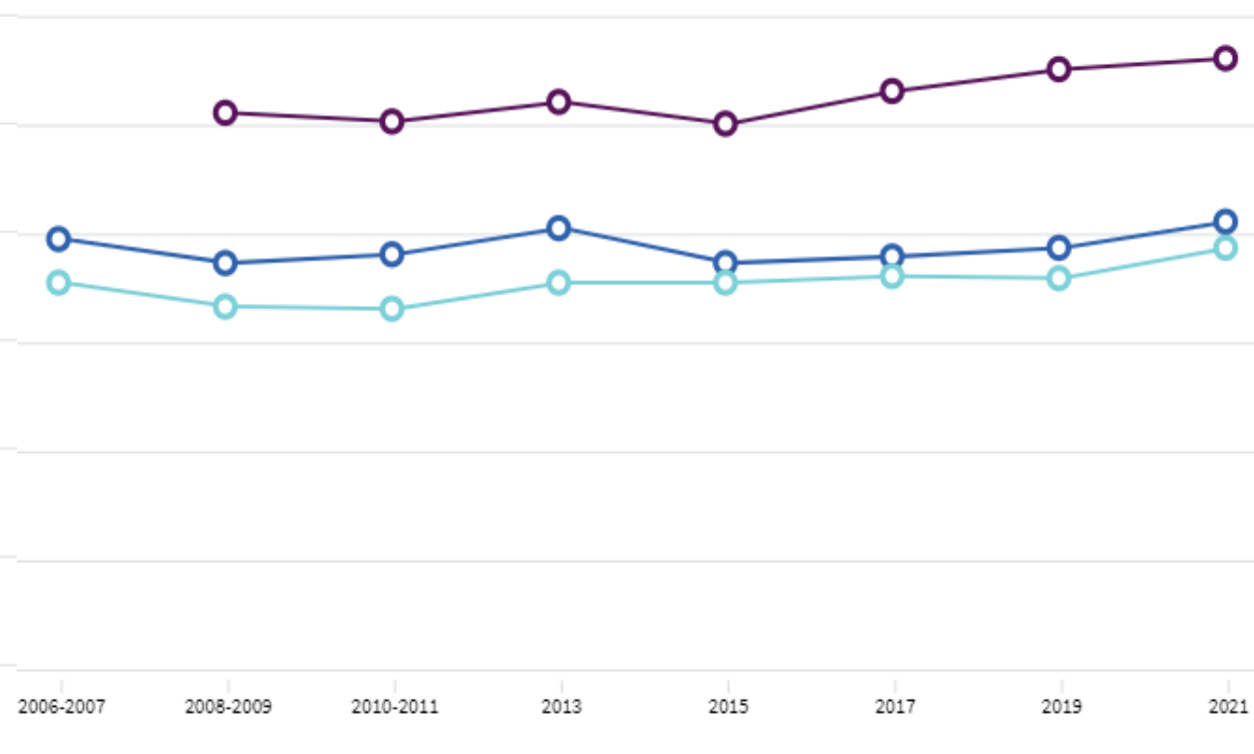

Ylipainoisuus %

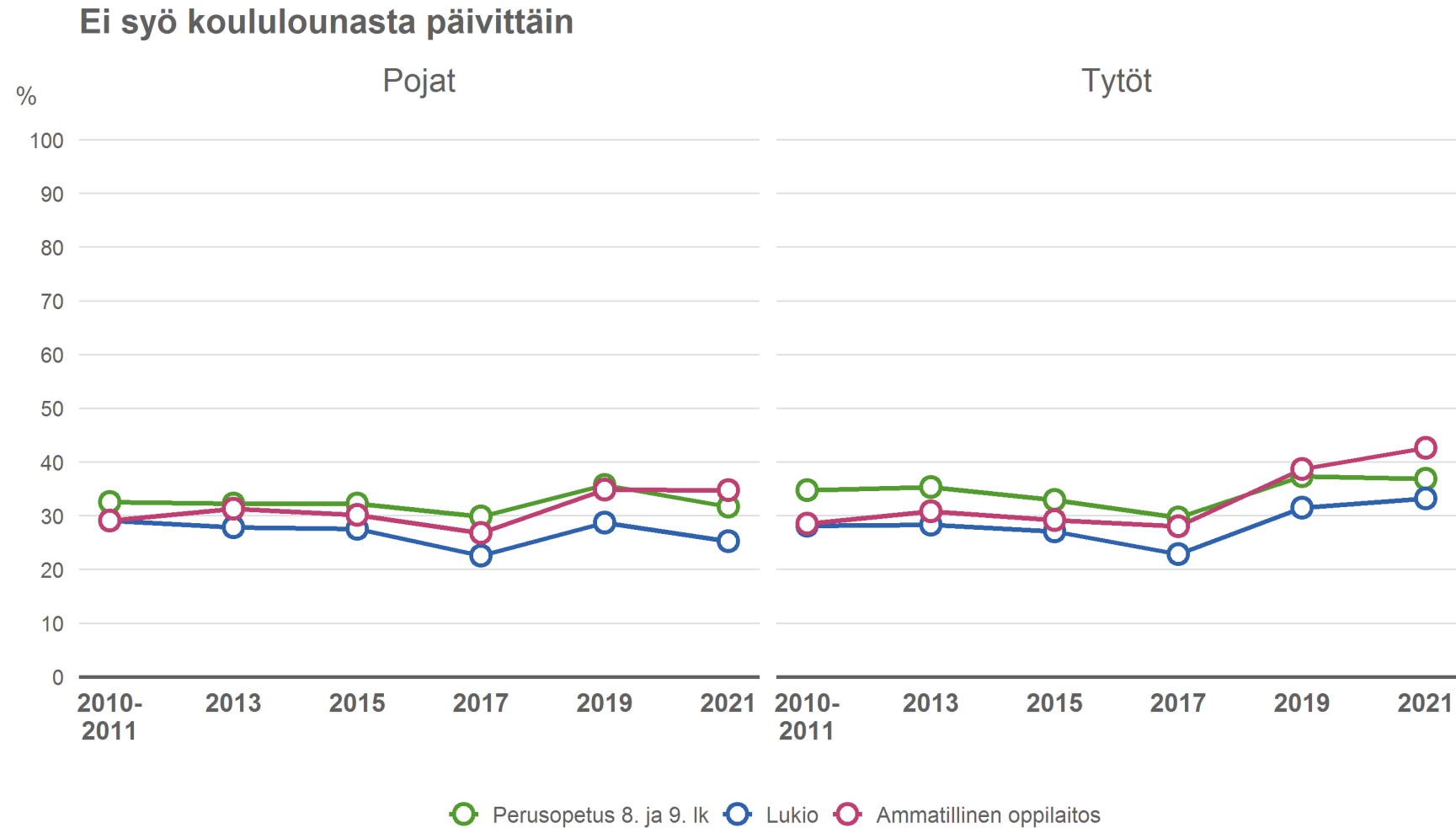
Tytöt

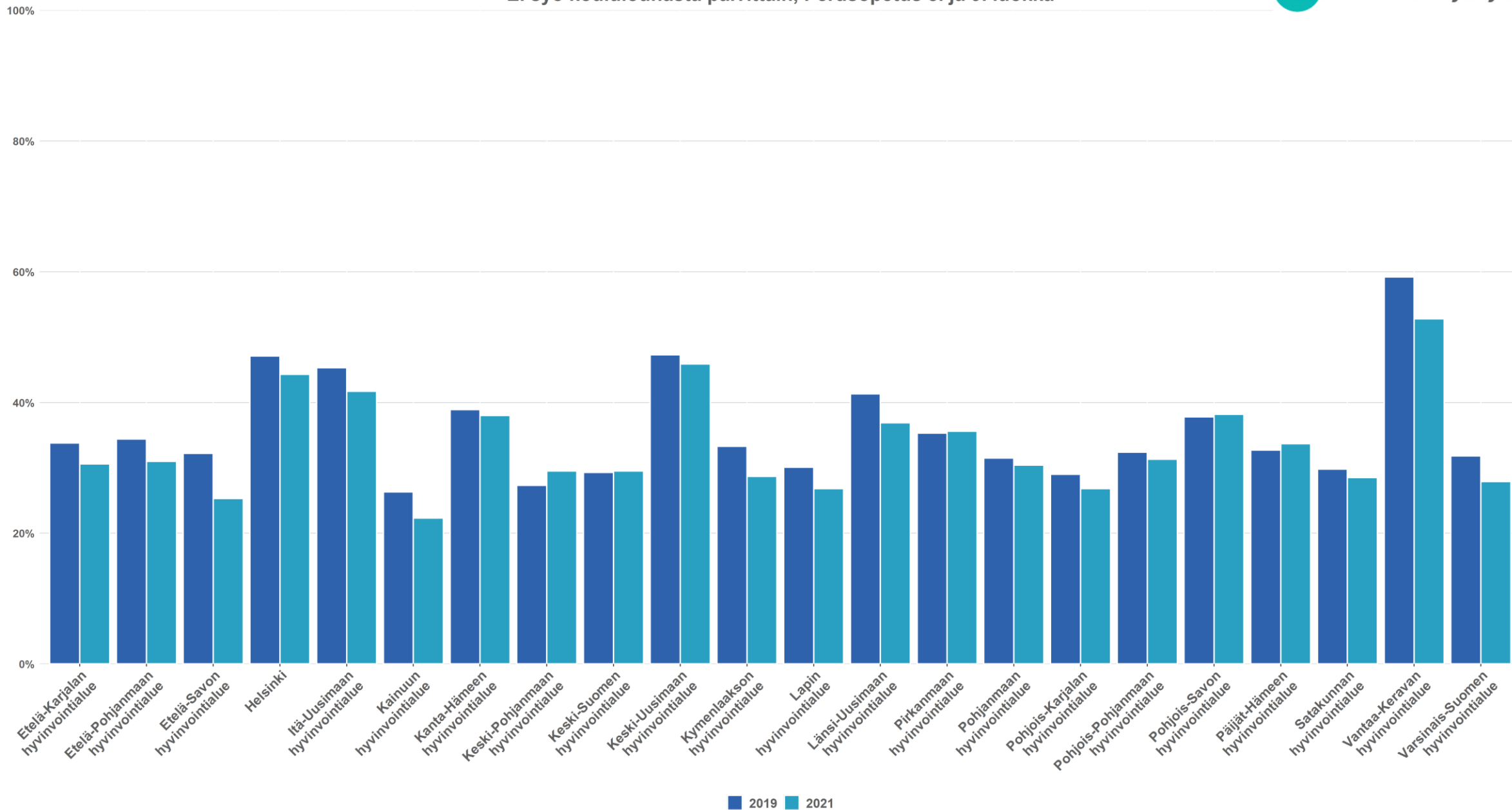

Pojat

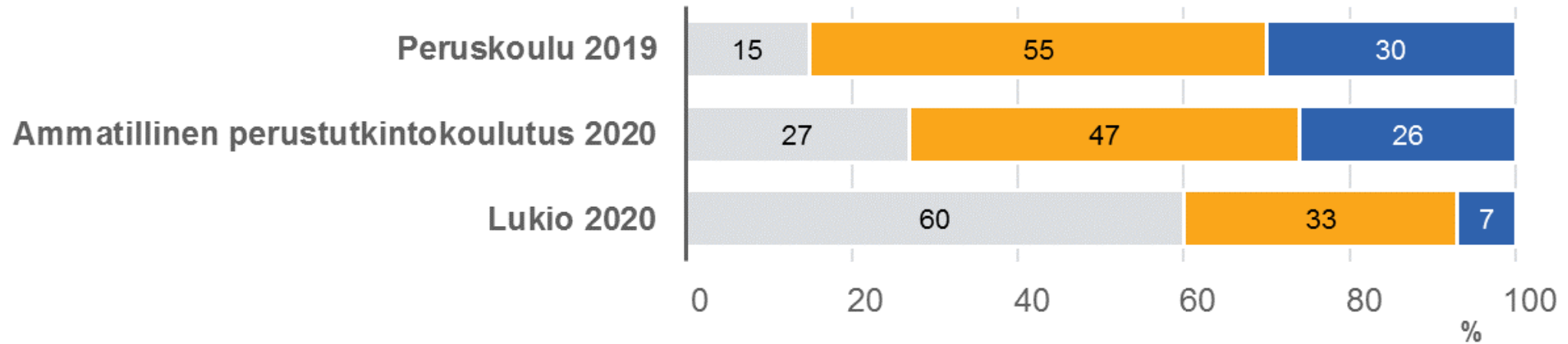
Ei syö koululounasta päivittäin

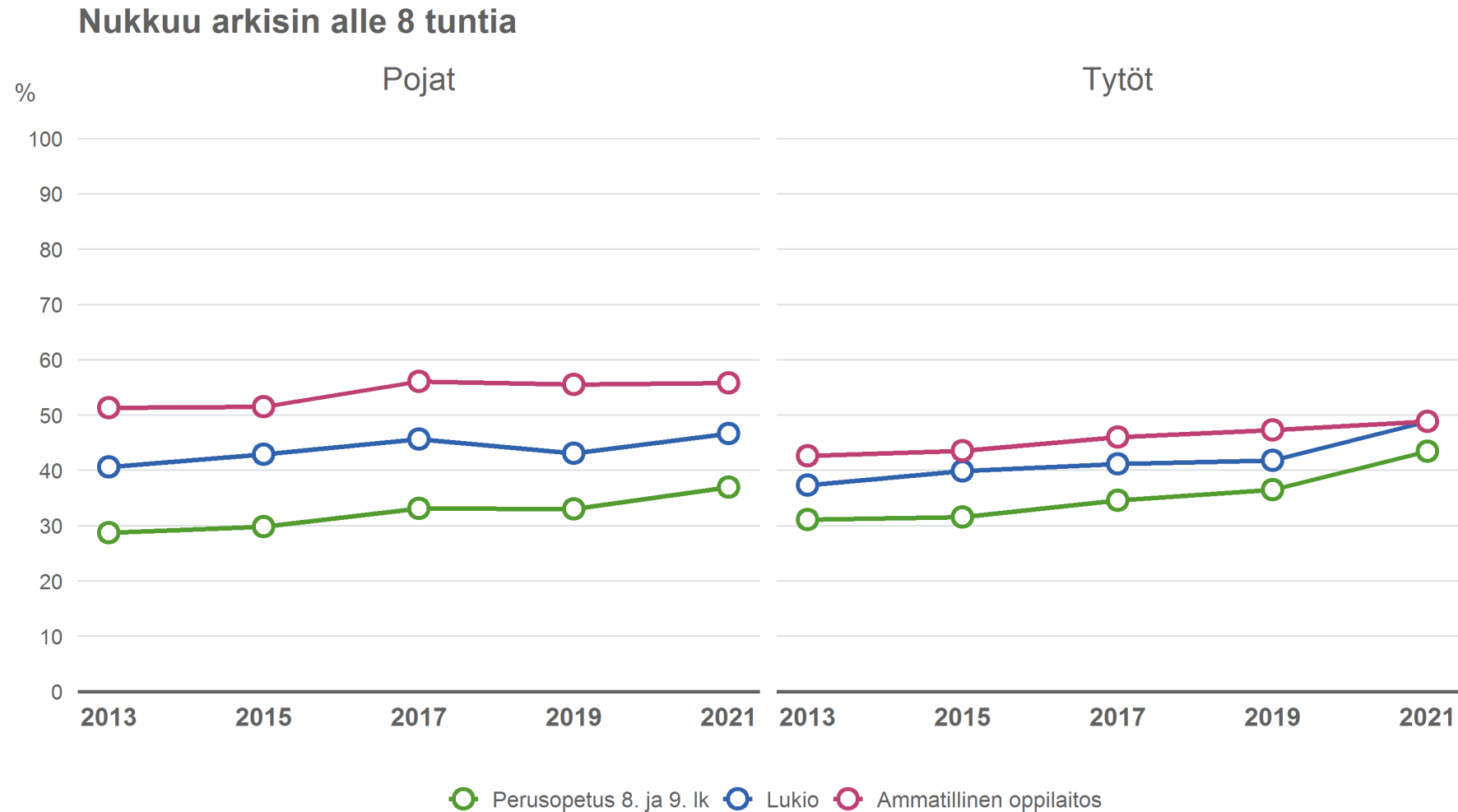
■ 2019 ■ 2021

TEAvisari: Yhteinen käytäntö tai toimintamalli ruokailuun osallistumisen seurannasta

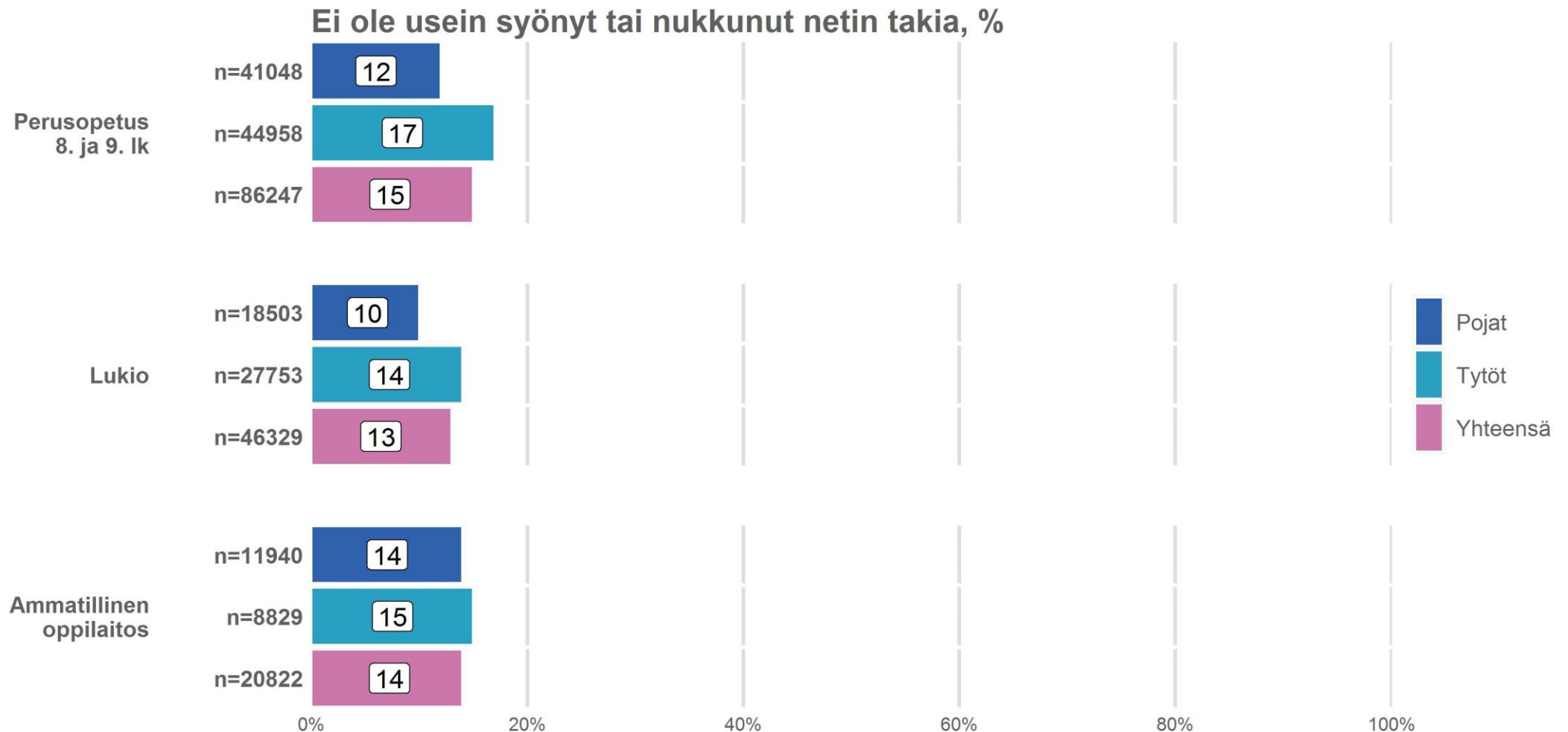

- Ei yhteistä käytäntöä
- Tietyt yhteiset periaatteet, mutta ei kirjallista toimintamallia
- On kirjattu yhteinen käytäntö

Nukkuu arkisin alle 8 tuntia

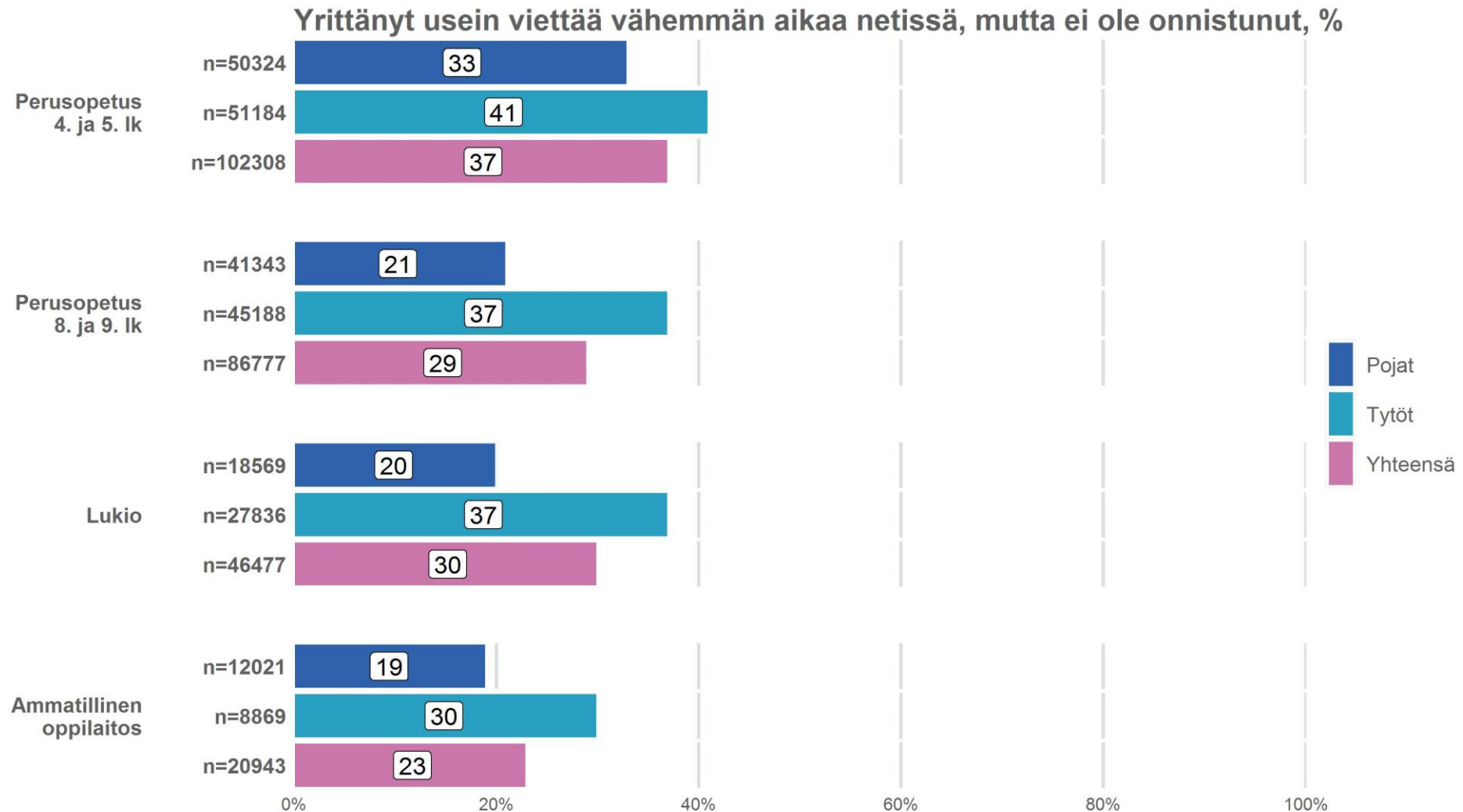

Ei ole usein syönyt tai nukkunut netin takia

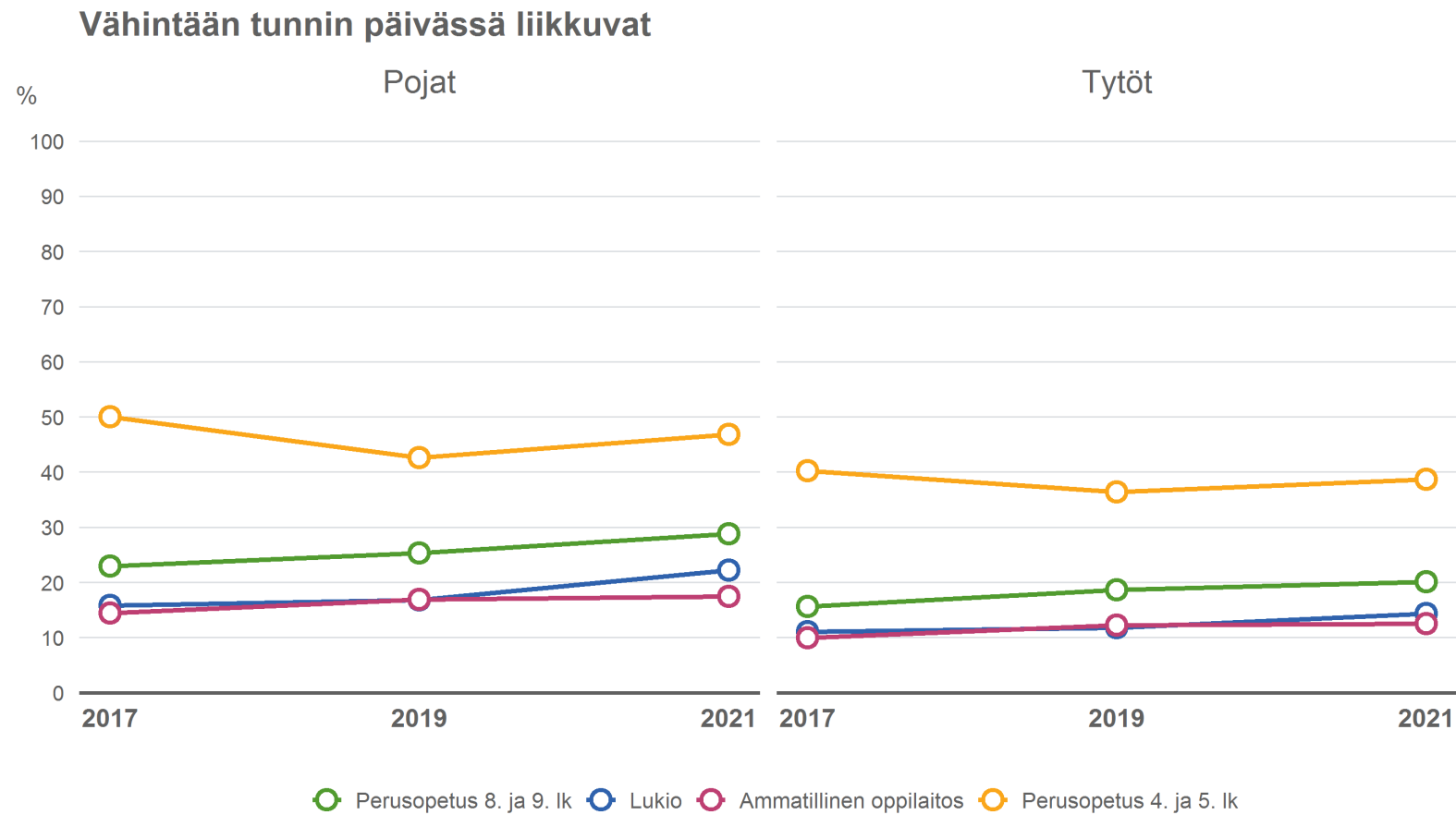
THL Kouluterveyskysely 2021

Yrittänyt usein viettää vähemmän aikaa netissä, mutta ei ole onnistunut

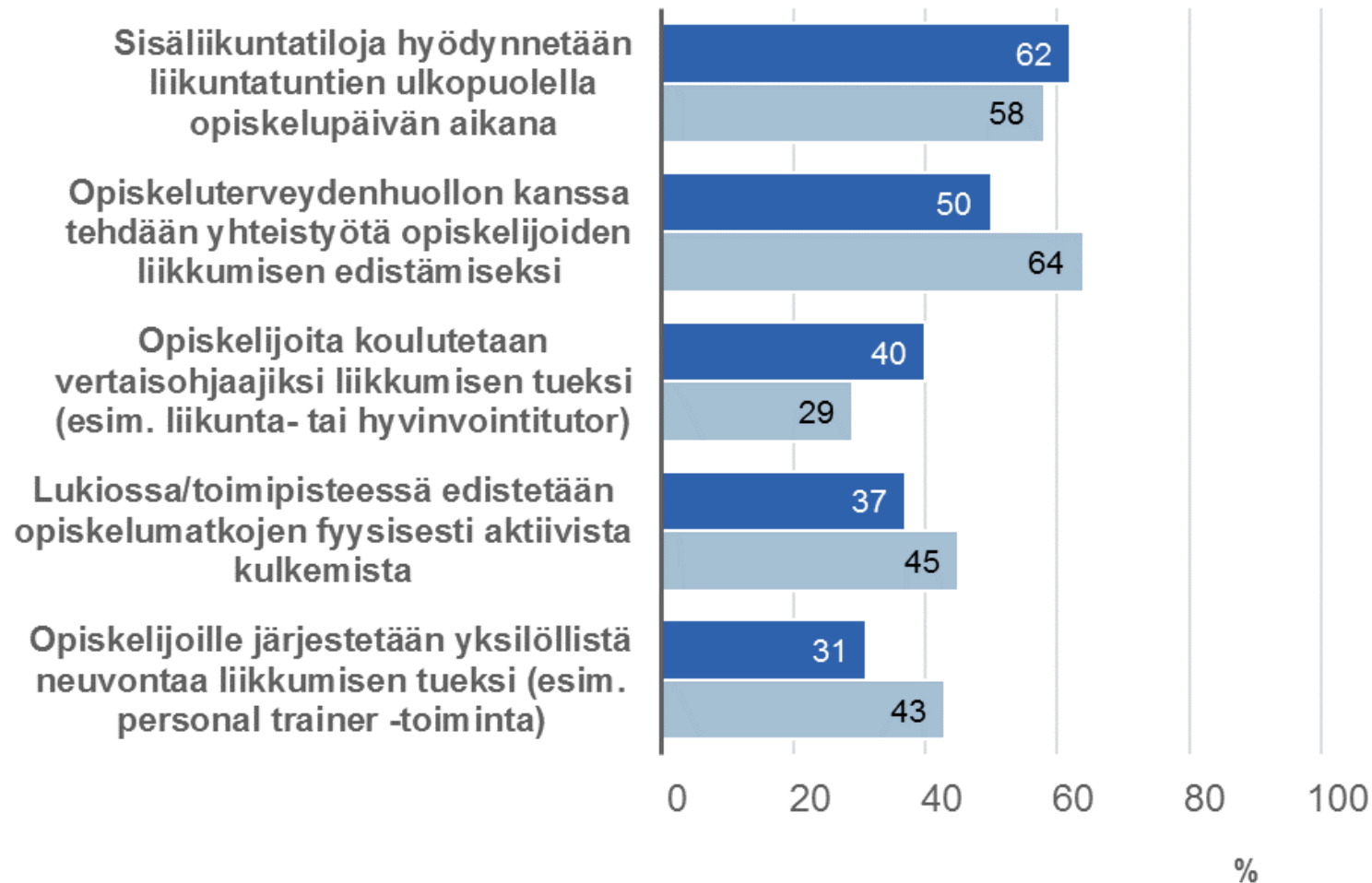
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat

TEAvisari: Koulupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet vuosina 2012–2019

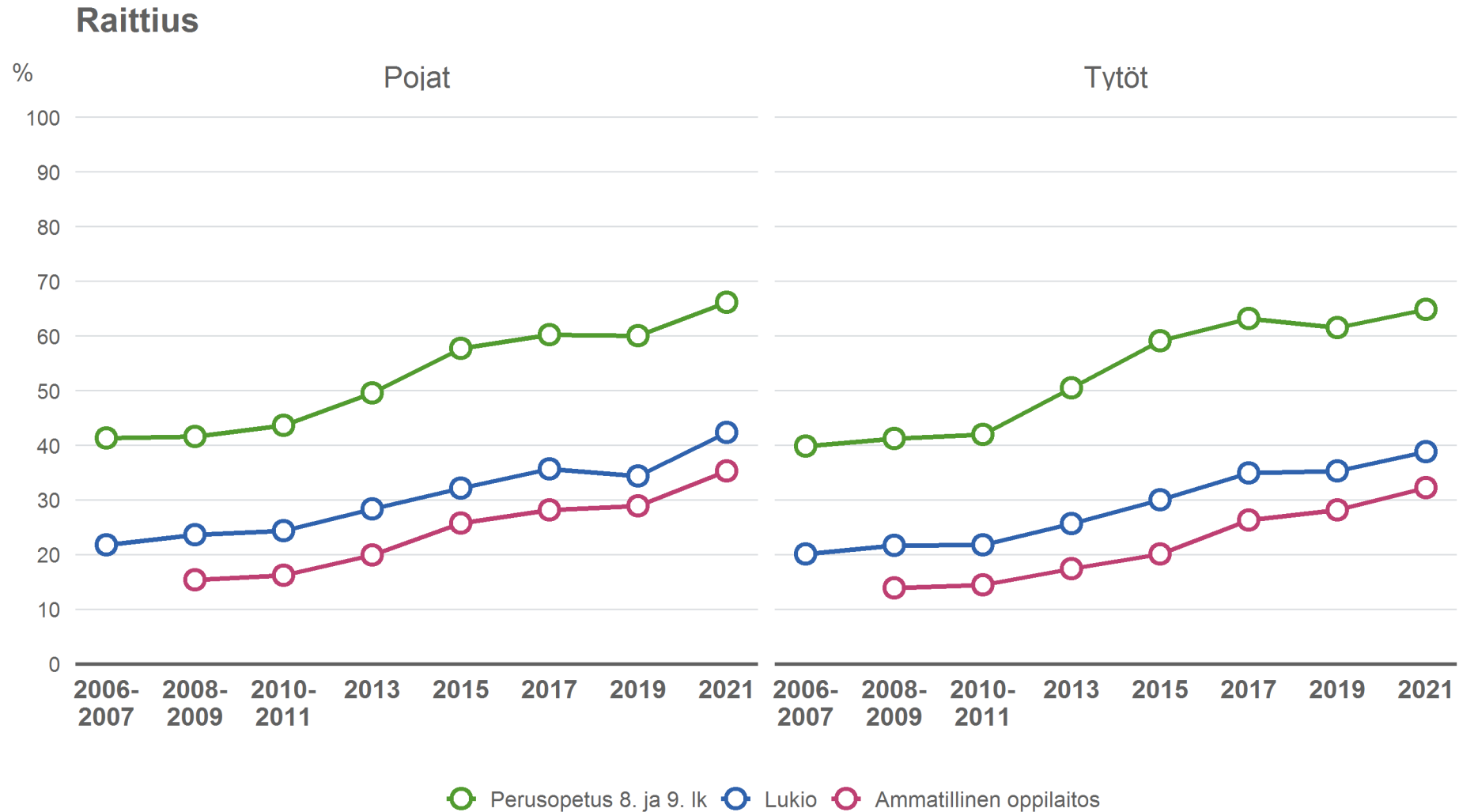

TEAviisari: Opiskelupäivän liikuntaa lisäävät toimenpiteet lukiossa ja ammattillisessa perustutkintokoulutuksessa vuonna 2020

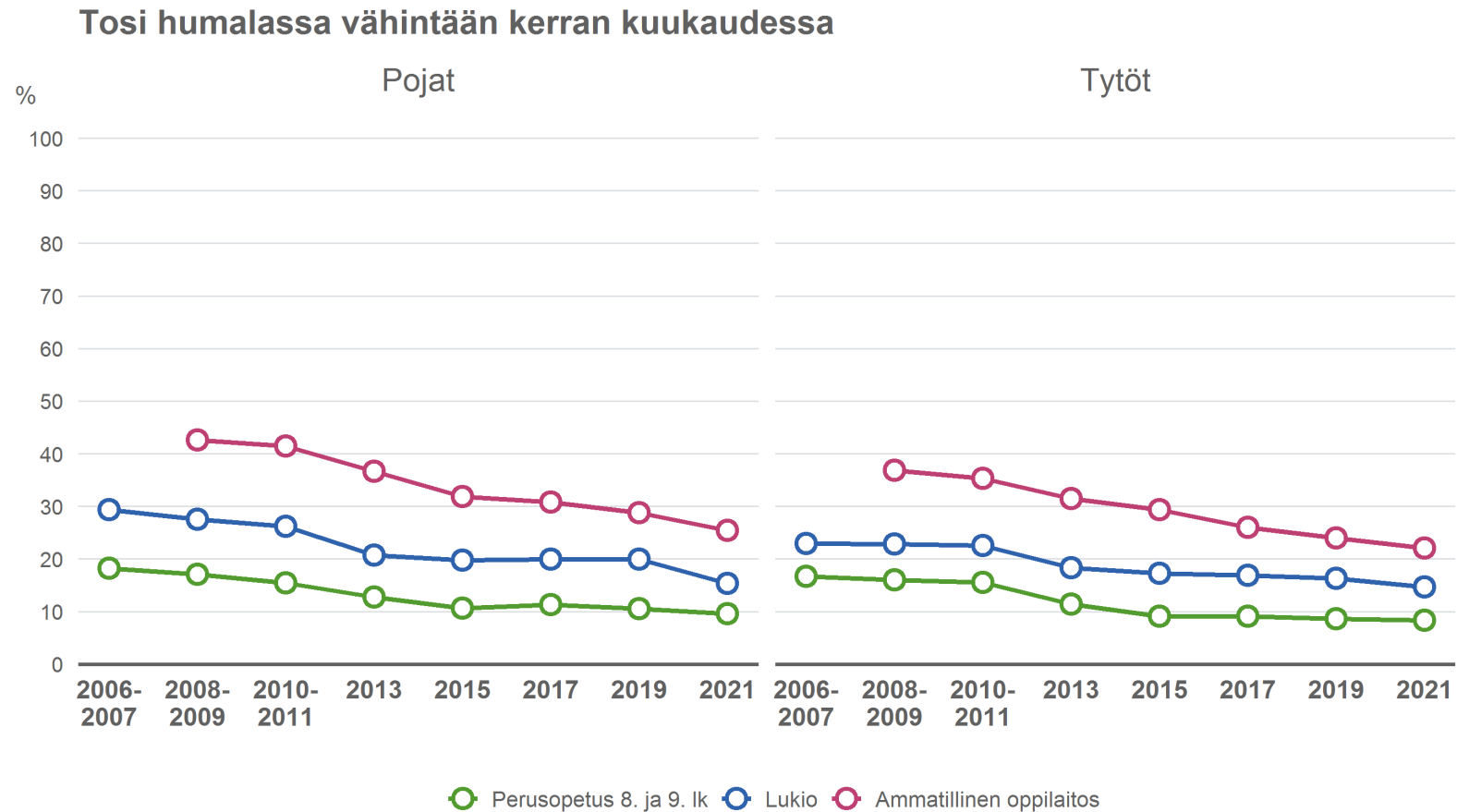

■ Lukio ■ Ammatillinen perustutkintokoulutus

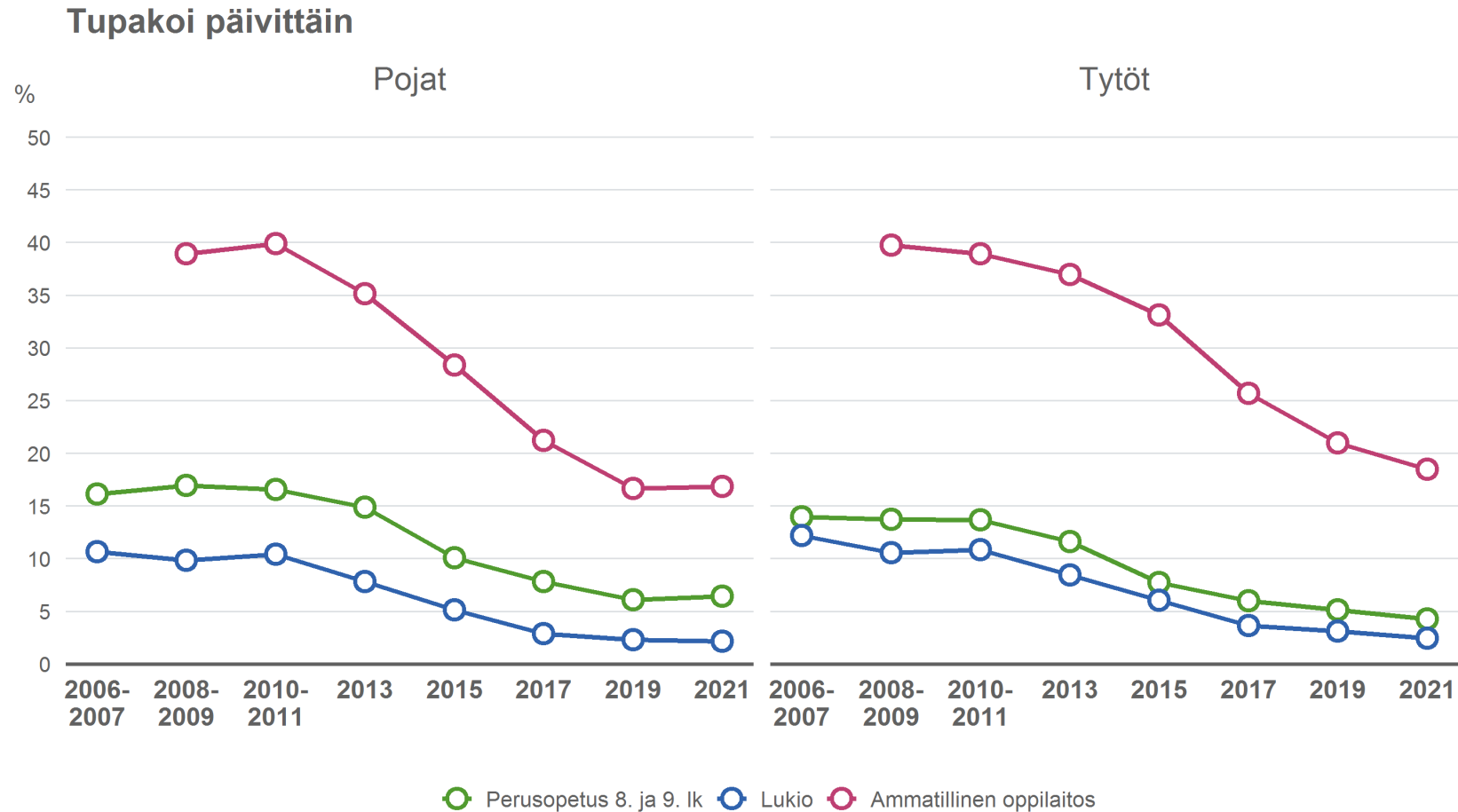
Raittius

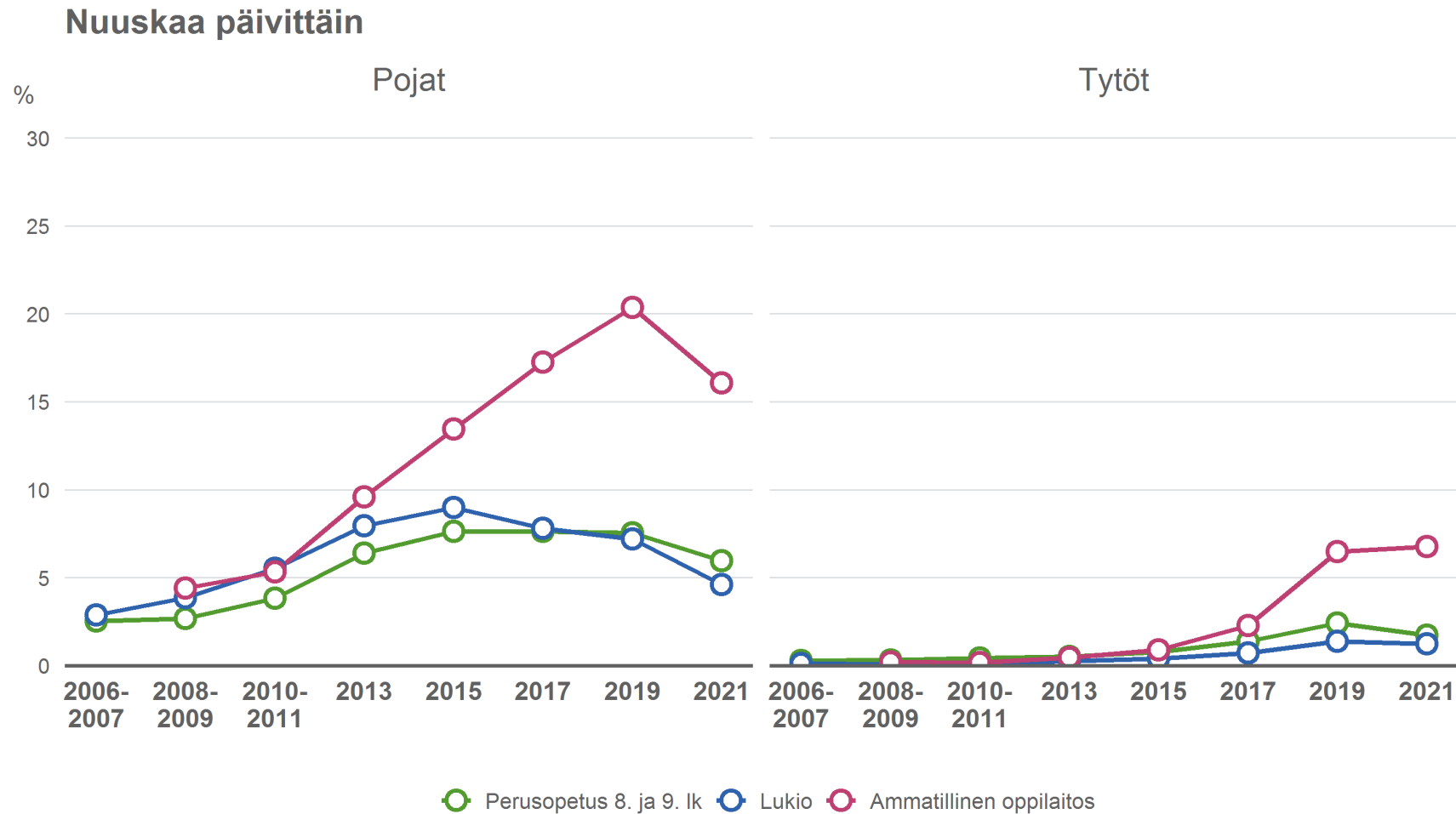
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa

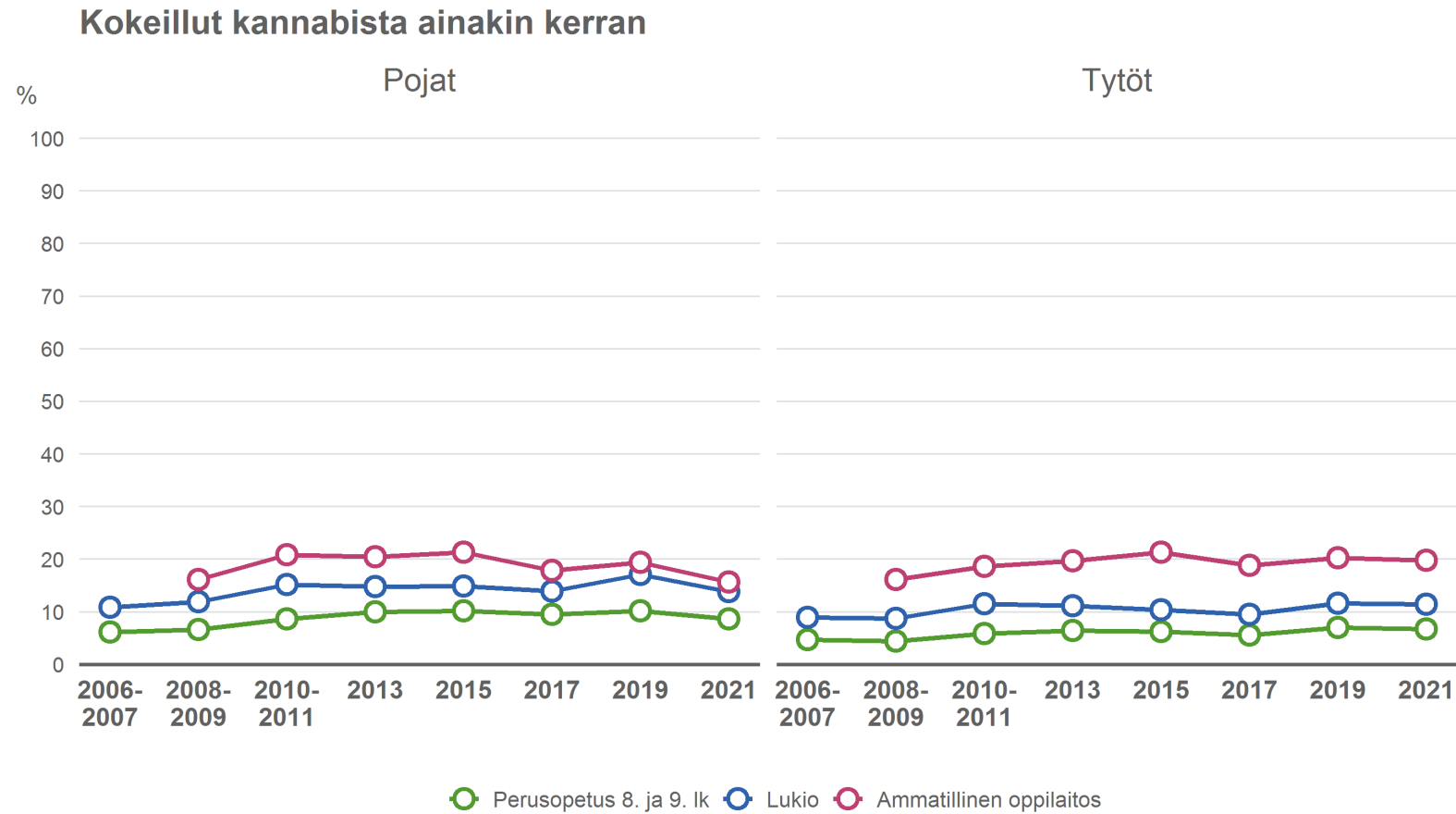
Tupakoi päivittäin

Nuuskaa päivittäin

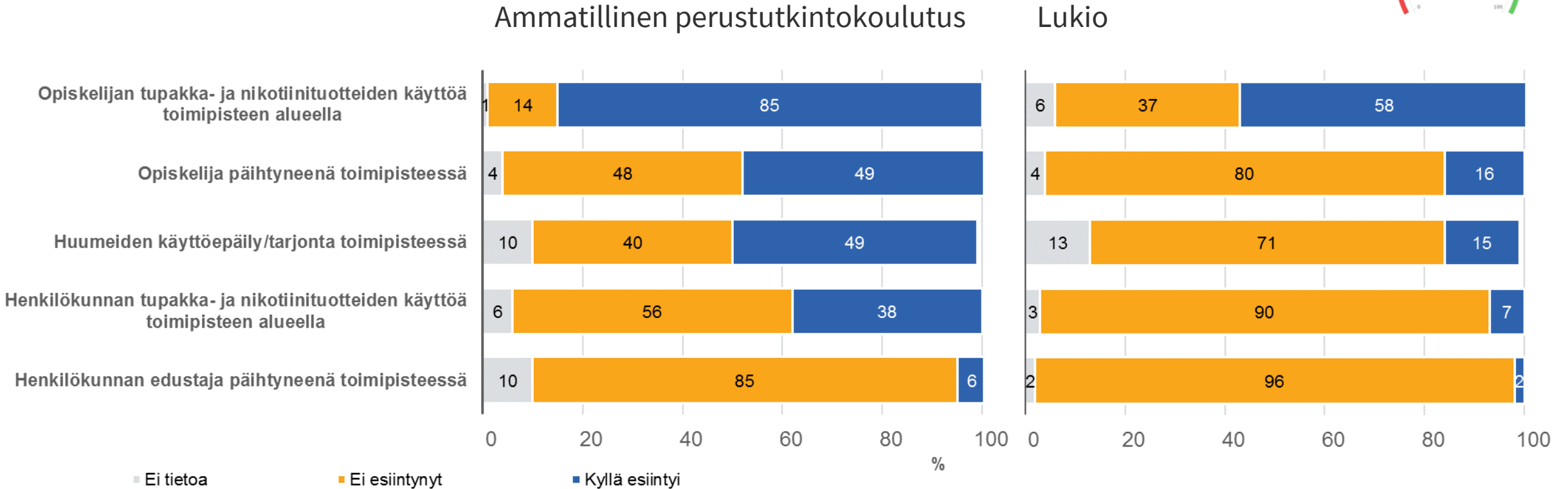

Kokeillut kannabista ainakin kerran

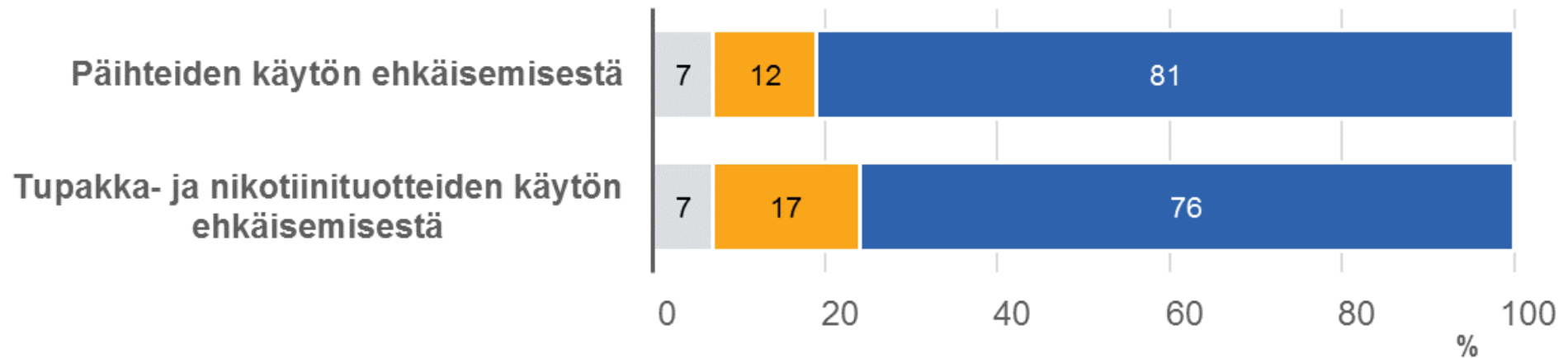

TEAviisari: Tupakka- tai nikotiinituotteiden ja päihteiden käytön esiintyminen lukiossa ja ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa lukuvuoden 2019–2020 aikana

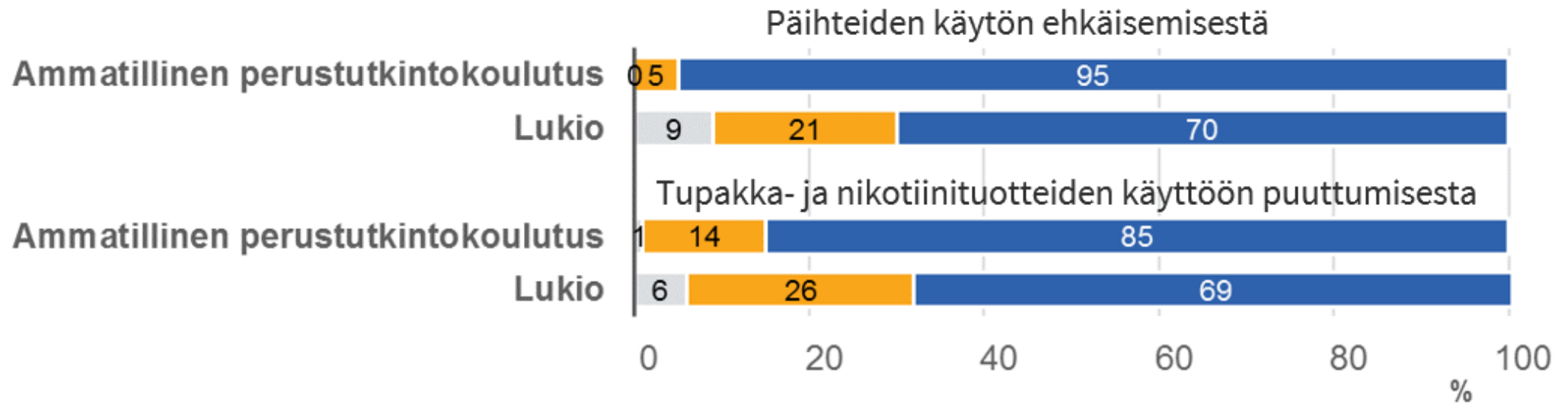

TEAvisari: Koulussa yhteinen käytäntö tai toimintamalli seuraavissa asioissa vuonna 2019

- Ei yhteistä käytäntöä
- Tietyt yhteiset periaatteet, mutta ei kirjallista toimintamallia
- On kirjattu yhteinen käytäntö

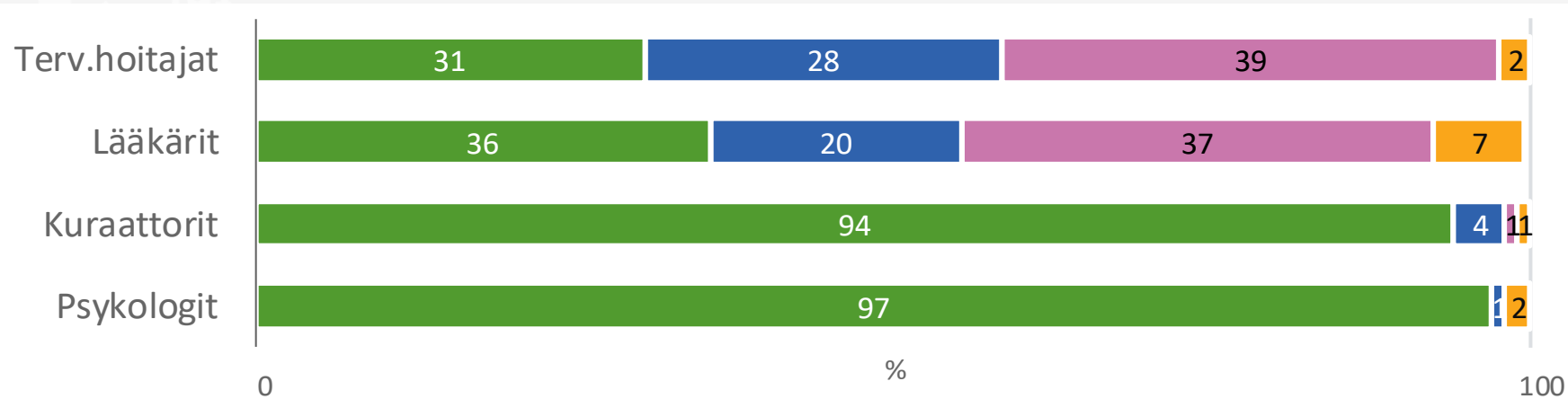
TEAvisari: Lukiossa ja ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa yhteinen käytäntö tai toimintamalli seuraavissa asioissa vuonna 2020

■ Ei yhteistä käytäntöä ■ Tietyt yhteiset periaatteet, mutta ei kirjallista toimintamallia ■ On kirjattu yhteinen käytäntö

Työskentely opiskeluhuollon tehtävissä kevään 2020 etäkoulun aikana

osuudet (%) ammattiryhmittäin

- Työskenteli normaalisti samalla työpanoksella
- Siirtyi osittain tai osaksi aikaa muihin kuin opiskeluhuollon tehtäviin.
- Siirtyi kokonaan tai lähes kokonaan muihin kuin opiskeluhuollon tehtäviin.
- Ei ollut työssä etäkoulun aikana.

Lähde: Hietanen-Peltola M ym. Etäkoulu heikensi avun ja tuen saantia opiskeluhuollosta – myös kuraattori- ja psykologipalveluissa. Tutkimuksesta tiiviisti 40/2020. THL.

Määräaikaisten terveystarkastusten toteutuminen lukuvuonna 2019–2020 (OPA 2020)

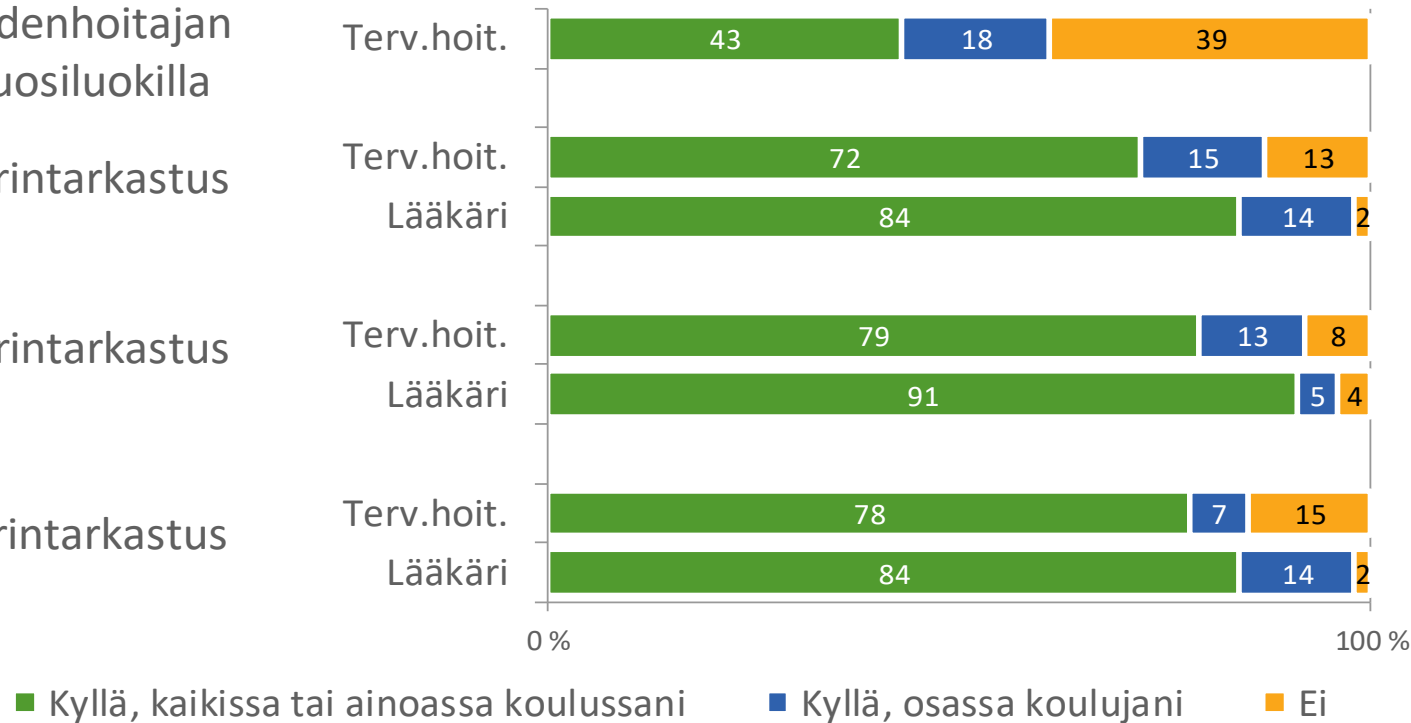
ammattiryhmäkohtaisina osuuksina (%)

Oppilailla oli terveydenhoitajan tarkastus kaikilla vuosiluokilla

1. luokalla oli lääkärintarkastus

5. luokalla oli lääkärintarkastus

8. luokalla oli lääkärintarkastus

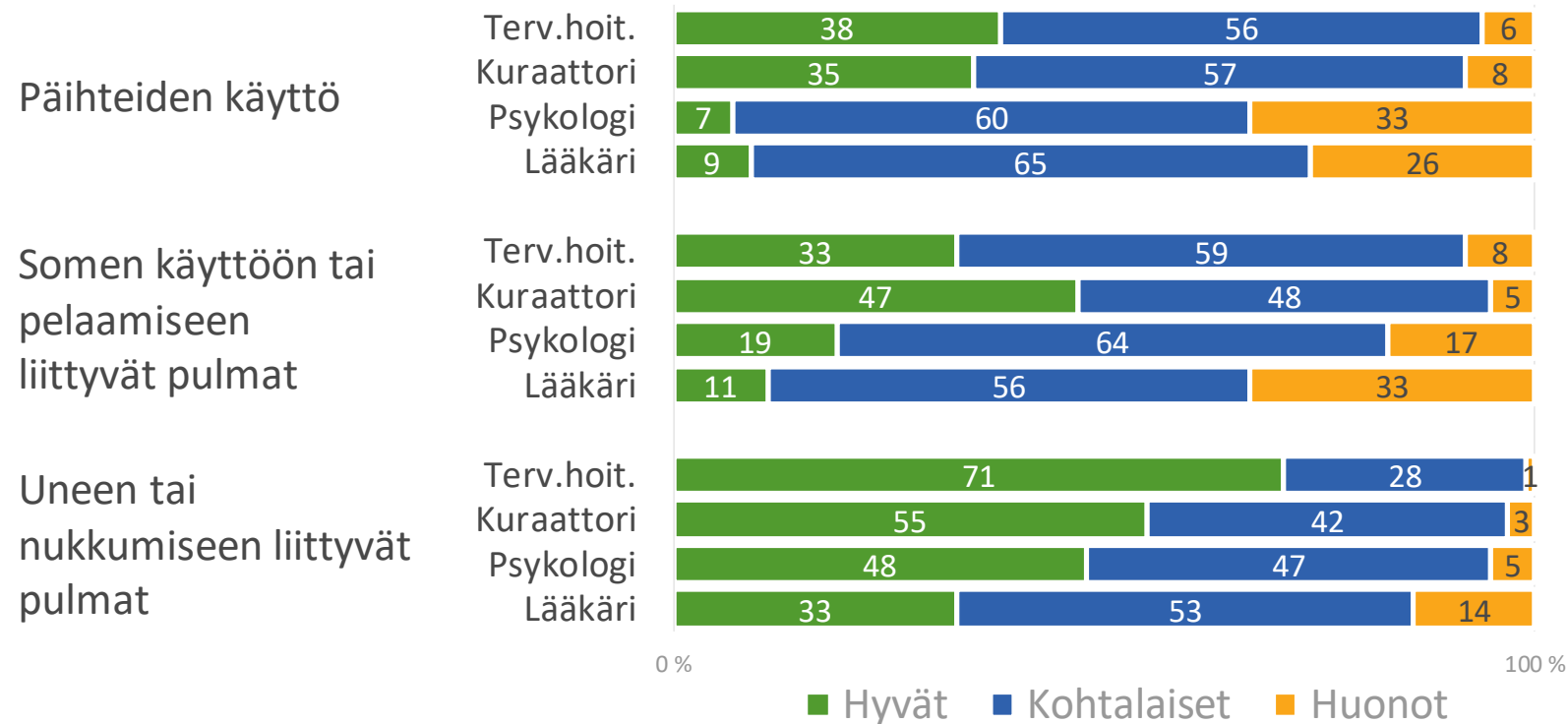

N = terveydenhoitaja 213–318, lääkäri 49–55

Lähde: Hietanen-Peltola M, Vaara S, Jahnukainen J, Laitinen K (2021) Voimavarana yhteistyö. Opiskeluhoitopalvelujen seuranta OPA 2020 perusopetus. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2021. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-654-1>

Opiskeluhoitopalvelujen auttamismahdollisuudet elintapahaasteissa

osuudet (%) ammattiryhmittäin (OPA 2021)

N = terveydenhoitaja 315–322, kuraattori 291–294, psykologi 169–170, lääkäri 56–57

Lähde: Hietanen-Peltola M, Vaara S, Jahnukainen J, Laitinen K (2021) Voimavarana yhteistyö. Opiskeluhoitopalvelujen seuranta OPA 2020 perusopetus. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Raportti 4/2021.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-654-1>

Lopuksi: Haasteita on paljon, mutta myös paljon tärkeitä kohtaamisia

- Kouluterveyskyselyyn osallistuneista pojista 80% ja tytöistä 60% oli tyytyväisiä elämäänsä.
- Entistä useampi oppilas on kokenut saaneensa opettajilta välittävää ja oikeudenmukaista kohtelua.
- Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta on kehittynyt myönteisesti kouluissa ja oppilaitoksissa.
- Opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaiset kokivat voivansa auttaa elintapahaasteissa ja kiusaamistilanteissa.

Kiitos!